Materiały różne do działalności
Jana Gwalberta Pawlikowskiego

1

5/2 900
przesłano 50 k.

Koledzy!

Pięć wieków upływa od chwili, kiedy prastare Studium generale Kazimierza Wielkiego, wskutek restauracyi dokonanej przez Władysława Jagiełłę i Jadwigę, dźwignęło się jako **Uniwersytet Jagielloński** do nowego rozwoju i blasku.

Profesorowie Uniwersytetu urządzają uroczysty obchód tej rocznicy, której odgłos sięgnie daleko po za granice naszego narodu i przypomni cywilizowanemu światu zasługi jego i zdobycze na polu nauki i oświaty.

Starożytna tradycya przekazała nam jednak fakt, że korporacyę uniwersytecką stanowili nietylko profesorowie, lecz także doktorowie wszystkich wydziałów. Tradycya ta żyje w nas, którzy na Uniwersytecie Jagiellońskim osiągnęliśmy ten zaszczytny naukowy stopień. Dlatego w licznym zastępie naszym rozrzuconym po całym kraju na różnych stanowiskach pracy

społecznej, zbudziło się przekonanie, że w chwili tak uroczystej, powinniśmy jako doktorowie stanąć obok profesorów i do uświetnienia obchodu według sił się przyczynić.

Pragnąc tę myśl urzeczywistnić, niżej podpisani postanowili odezwać się do wszystkich Kolegów, Doktorów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Spełnimy obowiązek, który na nas nakłada starożytna tradycya i uczucie wdzięczności, jeżeli na obchodzie samym wystąpimy jako gremium doktorów obok Profesorów Uniwersytetu, a nadto przyczyniając się do uświetnienia obchodu złożymy Uniwersytetowi w darze **fundusz**, w podobny sposób, jak złożyli go już Profesorowie Uniwersytetu. Jeżeli każdy, ktokolwiek na Uniwersytecie Jagiellońskim osiągnął stopień doktorski, złoży na ten cel kwotę co najmniej 10 Koron, a zamożniejsi więcej, to fundusz zbierze się znakomity. Sposób zaś gremialnego naszego udziału w obchodzie oznaczy Senat akademicki w programie uroczystości, zakreślając mu, o ile miejsce pozwoli, najszersze granice.

Zbieraniem funduszu zajmie się Dr Gustaw Romer, Dyrektor referent Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie. Pod jego adresem należy też **do dnia 15 lutego** nadsyłać składki. W pierwszych dniach marca fundusz zebrany, wręczony będzie Jego Magn. Rektorowi Uniwersytetu wraz ze spisem doktorów i kwot przez nich ofiarowanych.

Pospieszcie z nami, Koledzy, pamiętając, że w sponsyi doktorskiej ślubowaliśmy nos huius Universitatis piam semper memoriam habituros eiusque res ac rationes adiuturos.

Kraków, dnia 6 Stycznia 1900.

Dr Kazimierz hr. Badeni.
Dr Antoni Beaupré.
Dr Artur Benis.
Dr Michał Bobrzyński.
X. Dr Józef Caputa.
Dr Adam Doboszyński.
Dr Józef Ekielski.
Dr Lesław Gluziński.
Dr Feliks Koneczny.
Dr Włodzimierz Kozłowski.
Dr August Kwaśnicki.
Dr Stanisław Kwiatkowski.
Dr Władysław Lisowski.
Dr Roman Ławrowski.
Dr Julian Morelowski.
Dr Józef Muczkowski.
Dr Franciszek Murdzieński.
Dr Wiktor Opolski.
Dr Franciszek Paszkowski.
Dr Ignacy Petelenz.
Dr Karol Pieniążek.
Dr Andrzej hr. Potocki.
Dr Gustaw Romer.
Dr Lucyan Rydel.
Dr Damian Sawczak.
Dr Stanisław Skobel.
Dr Józef Surzycki.
X. Dr Franciszek Świderski.
Dr Stanisław Tomkowicz.
Dr Stanisław Ustyanowski.

P. S. Dla ułatwienia i zmniejszenia kosztów przesyłki załączamy czek na pocztową kasę oszczędności z drukowanym adresem. Wystarczy złożyć go w najbliższym urzędzie pocztowym wpisawszy w koronach i dołączając kwotę którą się chce przesłać oraz dodając swój własny adres.

DRUKARNIA „CZASU" W KRAKOWIE

Jubiläum
Univ.-Prag.

3

ZJAZD HISTORYCZNO-LITERACKI IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO

WE LWOWIE, WE WRZEŚNIU 1909 ROKU,

W CZASIE OBCHODU JUBILEUSZOWEGO SETNEJ ROCZNICY URODZIN POETY.

We Lwowie, we wrześniu 1908 r.

Wielmożny Panie!

Imieniem Sekcyi Literackiej Komitetu, urządzającego uroczystość jubileuszową setnej rocznicy urodzin Autora „Króla Ducha“, mamy zaszczyt zawiadomić Wielmożnego Pana, że we Lwowie, 29 i 30 października ~~we wrześniu~~ 1909 roku odbędzie się

ZJAZD HISTORYCZNO-LITERACKI

pod protektoratem duchowym Juljusza Słowackiego, jako część hołdu i miłości całego narodu, złożona w święto sekularne pamięci Wielkiego Poety.

Z zawiadomieniem niniejszem łącząc jak najgorętszą zachętę do uczestnictwa w Kongresie rzeczonym, prosimy najuprzejmiej, by módz niebawem ułożyć program szczegółowy, o łaskawą odpowiedź, czy wolno nam liczyć wogóle i w jakim charakterze na wzięcie udziału ze strony Wielmożnego Pana w pracach i usiłowaniach zjazdowych.

Sekretarz Sekcyi Liter.	Prezes Sekcyi Liter.
Dr. Ludwik Bernacki.	Dr. Wilhelm Bruchnalski.

Wszelkie przesyłki w sprawie Zjazdu należy adresować na ręce sekretarza ogólnego, dra Wiktora Hahna, we Lwowie ul. Żulińskiego 11 A. I. p.

Ogólny program Zjazdu zobacz stronę trzecią.

4

Ogólny Program Zjazdu.

A) Zjazd historyczno-literacki imienia Juljusza Słowackiego odbędzie się we Lwowie, ~~we wrześniu~~ 29/30 października 1909 roku; termin bliższy będzie podany później do wiadomości uczestników.

B) Przedmiot obrad Zjazdu będą stanowiły kwestye, należące do badań historyi literatury polskiej, w dwojakim kierunku: historycznym i teoretycznym.

W zakresie pierwszym wskazówkę, czasowo ograniczającą tematy z dziejów pismiennictwa, kultury i twórczości pismienniczej, daje samo nazwisko Słowackiego, który wyszedł z epoki przedromantycznej, działalność rozpoczął za romantyzmu a dokonał jej w dobie prądów i aspiracyi innych niż poprzednie. W myśl tego na osnowę referatów zalecałyby się pytania natury historycznej, o niezaprzeczonym interesie naukowym, któreby w sposób umiejętny rozstrzygały pewne problemy lub rozpoczynały dochodzenia i zagadnienia dotychczas nie podjęte, przedewszystkiem ze względu na Słowackiego samego, następnie ze względu na innych pisarzy lub nawet na pewne specyalne cele, — zawsze jednakowoż w obrębie trzech wymienionych epok i w związku z niemi.

W zakresie drugim treść referatów obracałaby się:

1. około teoryi i krytyki literackiej, branej ze stanowiska ogólnego czy szczególnego, historycznego lub czysto-teoretycznego;
2. około całego szeregu nauk, które uważane są bądź za dyscypliny w ścisłem słowa znaczeniu pomocnicze historyi literatury (np. bibliografia, statystyka, filologia, estetyka, poetyka, retoryka itd.), — bądź za uzupełniające jej przedmiot badania, rozszerzające jego granice albo przenoszące go na pole innych nauk i umiejętności (etnologia, socyologia, nauka motywów, historya kultury itd.), z głównym przyciskiem znowu na epokę Słowackiego.

C) Referaty, których termin zgłaszania Komitet ogranicza dniem 30. listopada 1908 roku, będą poddane ocenie Komisyi osobnej i — w razie uznania za odpowiednie — ogłoszone drukiem. Objętość ich zasadnicza ustanawia się na 1000 wyrazów (4 stronice 8-ki zwyczajnej), która pod żadnym warunkiem nie może przekraczać 2000 słów (8 stronic 8-ki zwyczajnej).

IMIENIEM KOMITETU OBCHODU SETNEJ ROCZNICY URODZIN JULJUSZA SŁOWACKIEGO WE LWOWIE:

Dr. Antoni Małecki, prezes honorowy.
Dr. Józef Kallenbach, prezes ogólny.
Dr. Wilhelm Bruchnalski, prezes sekcyi literackiej.

Dr. Ludomił German, *Dr. Jan Gwalbert Pawlikowski,*
Wiceprezesi sekcyi literackiej.

Dr. Wiktor Hahn, sekretarz ogólny.

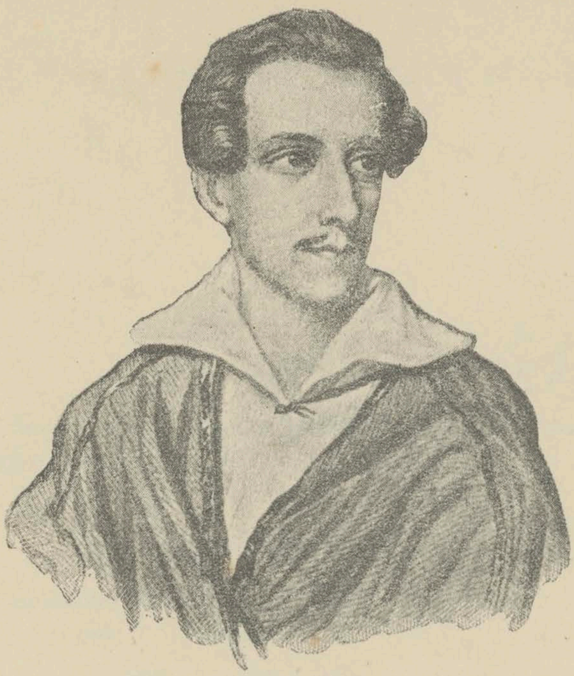
Członkowie sekcyi literackiej:

Bełza Władysław
Dr. Bernacki Ludwik
Dr. Czarnik Bronisław
Dr. Finkel Ludwik
Dr. Gubrynowicz Bronisław

Dr. Jarecki Kazimierz
Dr. Krček Franciszek
Krechowiecki Adam
Pini Tadeusz

Dr. Reiter Maryan
Schneider Stanisław
Wasilewski Zygmunt
Dr. Wojciechowski Konstanty
Wolska Marya.

5

„Niech żywi nie tracą nadziei
I przed narodem niosą oświaty kaganiec".
Słowacki.

WIECZOREK SŁOWACKIEGO

W DUBLANACH.

Dnia 28|V 1909. 8-ma wieczór.

PROGRAM:

I.

1. „O Słowackim“ słowo wstępne pr. Dr. Gwalberta Pawlikowskiego.

2. „Pieśni“
wykona chór Akademicki.

3. a) Cavatina — Raff
b) Bercense — Neruda
wykona p. Gocłowski

4. Koncert a-mol cz. I. — E. Grieg
wykona p. R. Zawadzki.

5. Deklamacya
wypowie p. Mach.

II.

6 „Pieśni“
wykona Chór Akademicki.

7. 32 Waryacye — L. van Beethoven
wykona p. R. Zawadzki.

8. a) Romance — Mendelsohn
b) Bercense — Godard
wykona p. Gocłowski.

AKOMPANIAMENT p. J. KLEIN.

czerwiec 1927

7

J. G. P.

Wielce Szanowny Panie!

Lwowski Komitet Obywatelski sprowadzenia zwłok Słowackiego ma zaszczyt zaprosić Wielce Szanownego Pana

na

UROCZYSTĄ AKADEMJĘ

Ku czci Słowackiego

która odbędzie się w niedzielę, dnia 19 czerwca, o godzinie 12-tej w południe w sali ratuszowej, oraz na

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO

w bazylice archikatedralnej obrz. łać., we wtorek, dnia 28 czerwca, o godzinie 10-tej rano. Mszę św. celebrować będzie Ks. Arcybiskup Dr. Bolesław Twardowski, kazanie wygłosi Ks. Prof. Dr. Adam Gerstmann.

Z głębokim szacunkiem

PREZYDJUM KOMITETU:

Ludwik Bernacki
zast. przewodniczącego

Juljusz Kleiner
przewodniczący

Tadeusz Zaderecki
sekretarz

We Lwowie, w czerwcu 1927.

Niniejsze zaproszenie służy za kartę wstępu.

Oprócz mszy pontyfikalnej w bazylice archikatedralnej obrz. łać. odbędą się dnia 28 czerwca następujące nabożeństwa:

- o godz. 8·30: Nabożeństwo uroczyste w katedrze metropolitalnej św. Jura;
- o godz. 9·30: Nabożeństwo uroczyste w katedrze obrządku ormiańskiego;
- o godz, 10: Nabożeństwo uroczyste w gminnej synagodze postępowej (Templum);
- o godz. 10·15: Nabożeństwo uroczyste w kościele ewangelickim;
- o godz. 11: Nabożeństwo uroczyste w cerkwi parafjalnej prawosławnej.

W czasie mszy uroczystej w bazylice archikatedralnej obrz. łać. chór «Lutni» pod batutą ks. prof. dra Wyszyńskiego wykona Requiem Perosiego (a capella). Następnie chóry «Echa» i «Barda» odśpiewają Salve Regina.

8

PROGRAM AKADEMJI

«Bogarodzica» — odśpiewa Chór Akademicki.

Przemówienie Prof. Dra Juljusza Kleinera.

Wyjątki z «Beniowskiego» — wygłosi pani Wanda Siemaszkowa.

Przemówienie Dra Stefana Kawyna w imieniu Komitetu akademickiego.

Przemówienie Prof. Dra Jana Gwalberta Pawlikowskiego. x)

a) Wyjątek z Króla-Ducha
b) Wyjątek z Anhellego } wygłosi pan Janusz Strachocki.

x) vide „Myśl Narodowa" N°

PROGRAM CAŁKOWITY UROCZYSTOŚCI LWOWSKICH KU CZCI SŁOWACKIEGO

Czwartek, 16 czerwca, o godz. 12 w poł. w Galerji Ossolineum: Otwarcie wystawy pamiątek;
o godz. 7·30, w sali ratuszowej: Uroczysty wieczór młodzieży akademickiej.

Sobota, 18 czerwca, o godz. 4 popoł. w sali Unji Lubelskiej (Uniwersytet, nowy gmach): Uroczyste posiedzenie Towarzystwa Naukowego.

Niedziela, 19 czerwca, o godz. 12 w poł. w sali ratuszowej: Uroczysta Akademja.

Piątek, 24 czerwca, o godz. 5 popoł. w sali Kasyna: Uroczysty wieczór Polskiego Towarzystwa Muzycznego, Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego.

Sobota, 25 czerwca, «Mazepa» odegrany przez zespół akademicki. (O szczegółach doniosą afisze).

Wtorek 28 czerwca, o godz. 7 rano, hejnał z wieży ratuszowej. Przed Teatrem Wielkim zapalenie znicza i zaciągnięcie straży honorowej;
o godz. 10 rano, Uroczyste nabożeństwo w katedrze;
o godz. 7 wieczorem, Koncert muzyki wojskowej 14 pułku ułanów i chóru Teatrów Miejskich na balkonie Teatru Wielkiego;
o godz. 7·30 wieczorem, w Teatrze Wielkim: «Ksiądz Marek» (premiera).

Środa, 29 czerwca, o godz. 3 popoł. w Teatrze Wielkim: «Horsztyński» z Romanem Żelazowskim w roli tytułowej;
o godz. 4 popoł. w Teatrze Nowości: Przedstawienie «Towarzystwa Teatrów i chorów włościańskich»;
o godz. 7·30 wieczorem, w Teatrze Wielkim: «Ksiądz Marek» (po cenach zniżonych).

8

Kraków, data pieczęci pocztowej.

Wielmożny Panie!

Nie ulega wątpliwości, że dalszy byt i rozwój stronnictwa demokratyczno-narodowego zależy przedewszystkiem od szerokości i głębi wpływu, jaki kierunek nasz wywiera na młodzież, która z chwilą wejścia w czynne życie obywatelskie wprowadza w czyn program pracy narodowej, zdobyty w uniwersytecie. Naogół we wszystkich prawie centrach młodzieży stosunki przedstawiają się pod tym względem bardzo korzystnie i kierunek nasz ogarnia coraz szersze kręgi młodzieży, uwydatniając się we wszelkich jej wystąpieniach na zewnątrz. Wyjątek pod tym względem stanowi jedynie Kraków, gdzie młodzież narodowa stale pozostaje w mniejszości.

Jedną z najważniejszych przyczyn tego smutnego stanu rzeczy jest brak stowarzyszenia ogólno-akademickiego o charakterze narodowym, które mogłoby koncentrować ruch narodowy i przyciągać niezdecydowanych politycznie, przodując im w życiu akademickiem. Ponieważ rzeczy tak dalej iść nie mogą, gdyż zastępy młodzieży narodowej z każdym prawie dniem wzrastają, postanowiliśmy myśl założenia stowarzyszenia ogólno-akademickiego zrealizować z początkiem roku szkolnego 1906/7. W statucie wprowadzimy pewne ograniczenia, zabezpieczające raz na zawsze od zalewu przez żywioły wrogie naszym dążeniom.

Młodzież sama nie jest w możności zebrać funduszu potrzebnego na opędzenie pierwszych potrzeb, związanych z założeniem towarzystwa (koszta obliczyliśmy na minimalną sumę 2500 koron), z drugiej strony założenie stowarzyszenia utrzymywanego w naszych rękach, jak wykazywaliśmy, leży w interesie samego stronnictwa demokratyczno-narodowego. Zwracamy się zatem w imieniu młodzieży narodowej Uniwersytetu Jagiellońskiego do Wielmożnego Pana, jako do wyznającego zasady kierunku demokratyczno-narodowego, by zechciał przyczynić się jednorazowym datkiem do powstania nowego stowarzyszenia.

W przekonaniu, że Wielmożny Pan przychyli się do naszej prośby, pozostajemy

z głębokim szacunkiem

Za akad. młodzież demokratyczno-narodową

W. Horodyski. *A. Wojciechowski.* *T. Mikułowski.*

Ewentualne składki prosimy nadsyłać na ręce p. Witolda Staniszkisa, członka komitetu miejskiego Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego w Krakowie (ulica Kopernika 13).

DRUKARNIA ZWIĄZKOWA W KRAKOWIE

Lwów w listopadzie 1927 roku. 10

Wielce Szanowny Panie!

Zakład Narodowy im. Ossolińskich od lat stu z górą — założony w r. 1817, otwarty w dziesięć lat później — pielęgnuje w swych murach naukę i literaturę ojczystą, a Bibljoteka jego zbiera księgi i manuskrypta — świadków wspaniałej przeszłości, dowody sił twórczych polskiego narodu.

Bibljoteka Zakładu zawiera obecnie około 177.000 dzieł w około 500.000 tomach, w tem inkunabułów 218 a druków XVI w. 4.945, rękopisów 10.000, w tem 5.600 zinwentaryzowanych, 1.740 dyplomów i około 7.000 autografów. Muzeum Lubomirskich i Bibljoteka Pawlikowskich, złączone z Zakładem, świetnie uzupełniają jego zbiory.

W tym samym kierunku idzie działalność wydawnicza Zakładu, która w swym dorobku wymienić może szereg wybitnych dzieł naukowych i literackich zajmujących poczesne miejsce w polskiej produkcji wydawniczej.

Dla uczczenia setnej rocznicy otwarcia Zakładu powstało Towarzystwo Przyjaciół Ossolineum, które za cel swój przyjęło popieranie rozwoju dalszego zasłużonej Instytucji i wzbogacanie jej zbiorów. Łączy się z tem propaganda zadań i znaczenia Ossolineum wśród społeczeństwa, oraz badanie dziejów myśli polskiej w b. zaborze austrjackim w związku z osobą założyciela i rolą Instytutu.

Podpisany Zarząd zwraca się do W Pana z prośbą o wpisanie się na listę członków Towarzystwa i poparcie w ten sposób jego usiłowań w pracy nad rozwojem kresowej placówki kultury narodowej. Wkładka roczna wynosi zł. 6· — płatnych w dwu ratach czekiem P. K. O. Nr. 153457. Wkładka członka wspierającego zł. 25·—.

ZARZĄD
TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ OSSOLINEUM:

Bronisław Gubrynowicz
przewodniczący

Tadeusz Mańkowski
zastępca przewodniczącego

Kazimierz Tyszkowski
sekretarz

CZŁONKOWIE:

Karol Badecki
Adam Fischer

Jan Gwalbert Pawlikowski
Leon Piniński

11

Zgromadzeni obywatele stołecznego miasta Lwowa stwierdzają uroczyście:

1) Wobec przyjęcia zasad pokojowych Prezydenta Stanów Zjednoczonych Wilsona przez państwa rozbiorcze, uważamy się odtąd za obywateli wolnej, niepodległej i zjednoczonej Polski.

Tej Polsce naszej winniśmy wierność i posłuszeństwo, mienie i krew naszą, a wszelkie więzy, tym najświętszym i jedynie wiążącym obowiązkom przeciwne, uznajemy za wygasłe i nie istniejące.

2) Sejm konstytucyjny polski powinien być zwołany jak najrychlej, a składać się musi z delegatów wszystkich Ziem polskich, na jaknajszerszej podstawie demokratycznej oparty.

3) Rząd koalicyjny polski składać się winien z reprezentantów wszystkich dzielnic Polski.

4) Nie uznajemy żadnych umów z państwami centralnemi, przesądzających sprawę Polski i domagamy się, aby władze polskie wstrzymały się przed kongresem światowym od wszelkich zobowiązań traktatowych.

5) Uznajemy Komitet Narodowy w Paryżu za reprezentacyę Narodu Polskiego w państwach koalicyi.

6) Wzywamy posłów Galicyi i Śląska, aby niezwłocznie zwołali Ogólne Zgromadzenie Narodowe we Lwowie dla uchwalenia wskazań, obowiązujących naszą dzielnicę.

Lwów, 9. października 1918.

12

PROGRAM

TOWARZYSTWA

SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH

WE LWOWIE

LWÓW
NAKŁADEM TOWARZYSTWA.
Z Drukarni „SŁOWA POLSKIEGO“ we Lwowie, pod zarządem J. ZIEMBIŃSKIEGO
1905

Wyciąg ze Statutu Towarzystwa.

§. 5. **Członkowie Towarzystwa** dzielą się na:

1) założycieli,

2) zwyczajnych,

3) frekwentantów.

Wszystkich członków przyjmuje Zarząd podług swojego uznania, przyczem w razie odmowy nie jest obowiązany do podawania jej powodów.

Członkowie założyciele składają na rzecz Tow. jednorazowo kwotę 200 Kor. w gotówce albo w dziełach lub zbiorach naukowych. Kwota ta może być uiszczona także w ratach kwartalnych (lub półrocznych) po 50 Kor.

Członkowie zwyczajni opłacają roczną wkładkę w kwocie 20 Kor.

Członkowie frekwentanci opłacają czesne za kurs, którego wysokość oznacza Zarząd.

§. 6. Wszyscy członkowie mają prawo wolnego wstępu na kursy, wykłady, pogadanki i dyskusye, urządzane przez Towarzystwo.

§. 7. Członkowie założyciele i zwyczajni mają ponadto prawo:

1) udziału w Walnem Zgromadzeniu,

2) wybierania i wybieralności do władz Towarzystwa,

3) korzystania z biblioteki i pracowni naukowych.

Członkowie frekwentanci, a wyjątkowo także osoby nie należące do Towarzystwa mogą korzystać z biblioteki za pozwoleniem Zarządu.

Wszystkie wkładki oraz inne pieniądze na rzecz Towarzystwa należy wysyłać pod adresem skarbnika Tow.:

Dr. Jana Rozwadowskiego

Lwów, ul. Badenich l. 7.

SKŁAD ZARZĄDU

Szkoły Nauk Politycznych

wybranego na Walnem Zgromadzeniu d. 2 listopada 1904 r.

Prof. Dr. Władysław Ochenkowski
przewodniczący.

Prof. Dr. Jan G. Pawlikowski
I. zast. przew.

Władysław Gizbert Studnicki
II. zast. przew.

Jan Leszczyński
sekretarz

Dr. Jan Rozwadowski
skarbnik

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

Prof. Dr. Józef Buzek
Dr. Grabski Stanisław
Józef Hłasko
Dr. Zbigniew Pazdro
Dr. Zdzisław Próchnicki
Ludwik Przysiecki
Dr. Henryk Sawczyński
Dyr. Dr. Jan Kanty Steczkowski

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Ignacy Domagalski
Bolesław Weryha Darowski
Dr. Mieczysław Skałkowski

14

Doświadczania paru lat od założenia Towarzystwa Szkoły Nauk Politycznych ubiegłych, wskazały w końcu r. 1904 na potrzebę zmodyfikowania pierwotnego statutu. Zmiany te miały na celu danie możności równocześnie zmodyfikowanemu Zarządowi skutecznego spełnienia danych zadań.

W tej myśli nowy Zarząd postanowił z październikiem 1905 r. wydzielić z różnorodnych statutowych środków działania trzy kierunki akcyi, a w szczególności zająć się na razie urządzeniem we Lwowie: 1. wykładów, 2. pracowni i 3. wydawnictwa.

Trzema temi sprawami zajmowało się Tow. S. N. P. od początku swego istnienia; obecnie chcemy jednak przeprowadzić w funkcyonowaniu oznaczonych urządzeń większą stałość i systematyczność, oraz stopniowanie w pracy i jej rezultatach, począwszy od wykładów a kończąc na wydawnictwie, z uwagą na dokładność i zaokrąglenie w funkcyi każdego działu. Rozdzielamy je, ażeby utworzyć z nich związek. Sądzimy że, aby wydawnictwo rozwinąć mogło swój wpływ i znaczenie, potrzeba zainteresowania grup większych, dla wykształcenia których może się znaleść podstawa w wykładach i pracowniach, pracownie znów mogą się zasilać z uczęszczających na wykłady, a członkowie pracowni mogą dostarczać sił do wydawnictwa.

Cel Tow. S. N. P. pozostaje ten sam, jaki był w chwili jego powstania. Przy otwarciu powiedziano: „Pragniemy utworzyć nowy punkt zborny..., nową pracownię i uczelnię dla uprawy nauk społecznych, a mianowicie do takiej uprawy, która zmierzać będzie stale do jednego, raz na zawsze z góry przyjętego celu, t. j. do umiejętnego poznania własnego społeczeństwa“. Potrzeba takiego poznania, na której gruntujemy i racyę bytu

naszej instytucyi, jest istotną, gdyż wiadomości nasze we własnych sprawach społecznych i politycznych, biorąc rzecz wogóle, redukują się do nieuctwa.

Jakie są skutki tego stanu naszej umysłowości widzimy, obserwując np. wypadki, w których społeczeństwo nasze powołanem zostaje do udziału we własnych sprawach. Wyrabia się wtedy płytkie politykowanie nawet w sprawach doniosłych, sprzeczność w zdaniach i postępowaniu, nieumiejętność rachowania się z przyszłością, w ogóle cechy znamionujące brak ustalenia myśli, a co najgorsze brak przekonania, natomiast skłonność poddawania się popędom i podszeptom: jednem słowem grunt stosowny do pustej agitacyi bez dodatniego czynu.

Zupełnie zbytecznem byłoby rozwodzić się, jak groźne są skutki takiego stanu umysłowości dla narodu, którego pierwszem zadaniem jest w danych okolicznościach utrzymanie i rozwijanie swej narodowości. Dla nas jako narodu potrzebna jest umiejętność wejścia w siebie; dla tego każdy osobnik do niego należący tę umiejętność posiadać powinien. Ułatwia jej zdobycie zainteresowanie się sprawami publicznemi, które jednak tylko wtedy przedstawia się jako zajęcie seryo, jeżeli się złączy z dążnością objęcia tych spraw wyrobioną, ustatkowaną myślą. Do tego zaś statku i wyrobienia zamierzamy przyczynić się rozwijając akcyę Tow. S. N. P. we wspomnianych już trzech jej urządzeniach, które poniżej więcej szczegółowo określamy.

I. WYKŁADY.

W tym kierunku S. N. P. przedstawiać ma typ wyższej szkoły. Wynika to z wykładanych przedmiotów, jakoteż z rodzaju słuchaczów. Słuchaczami mają być osoby z klasy oświeconej, posiadające oświatę bądź na podstawie studyów, bądź na podstawie wyrobienia się w życiu, — osoby z pojęciem, że do zajęcia stanowiska człowieka oświeconego potrzebne jest oświecenie się obywatelskie.

Wykłady jednak w S. N. P. jakkolwiek będą wykładami ze specyalnego działu nauki, nie zamierzają wykształcać do wysokiego stopnia w tej specyalności; służyć one tylko mają niejako za podręcznik, dla chcących obznajomić się w ogóle z kwestyami i istotą życia publicznego. Wykłady więc będą krótkie,

podające treść przedmiotu, ułatwiające zachowanie tej treści w umyśle i wystarczające, — pomimo wyższego sposobu traktowania rzeczy, — do zoryentowania się w budowie i pojęcia znaczenia przedmiotu.

Wykłady obejmują przedmioty prawno-polityczne i ekonomiczne z uwagą na stosunki polskie, a ażeby to tło własne stosownie do przewodniej myśli naszej instytucyi podnieść, wstawiamy w nasz program wykłady, zaznaczające jeszcze wyraźniej tło narodowe, tem bardziej, że słuchaczami mają być obywatele polscy. Wypada zatem udzielić im specyalnie pewnych wiadomości o ich ziemi, współrodakach i historyi. Do programu naszego wprowadziliśmy także wykłady charakteru ogólnego, bo pomijając, że i w nich objawy z życia polskiego uwzględniane być mogą, są one z tego względu potrzebne, że pomagają do objęcia spraw życia polskiego szerszym horyzontem i przedstawiają obraz tego życia, opierając się o szerszą podstawę, w większej pełni. Są więc te wykłady nieodzowne. W tę kategoryę wykładów wstawiliśmy i etykę, w tem przekonaniu, że ta dziedzina myśli w działaniu publicznem w naszych stosunkach nie powinna nas opuszczać, a tem mniej być nam obcą.

Pomimo ograniczających nasze chęci większych i mniejszych trudności, staraliśmy się ułożyć program naszych wykładów w ten sposób, aby stanowiły jedną systematyczną całość; w tej znów całości mieszczą się o ile można zaokrąglane grupy przedmiotów bliżej z sobą związanych i pojedyncze przedmioty same dla siebie budzące interes, przez co staraliśmy się dostosować do mniej lub więcej rozciągłych potrzeb oświecenia się w publiczności.

Podzieliliśmy nasze wykłady na dwa działy: prawno-polityczny i ekonomiczny, każdy po roku. Roczny okres rozpoczyna się w październiku, a kończy w maju i każdy zawiera w sobie trzy kursy: pierwszy kurs zaczyna się w październiku, a kończy w grudniu, drugi zaczyna się w styczniu a kończy w marcu, trzeci wreszcie zaczyna się w kwietniu a kończy w maju. Przerwa między kursami wynosić będzie mniej więcej miesiąc czasu.

Zapisywanie się stałych uczniów będzie miało miejsce w początku każdego roku. Za dwuleciem przemawiał decydująco wzgląd, że rozporządzając obecnie na wykłady tylko dwoma wieczornemi godzinami, taki okres daje nam jedynie możność rozszerzenia naszego programu w ten sposób, że przynajmniej zbliża się do zupełnego wypełnienia.

Obowiązki prelegentów raczyli przyjąć panowie: 1. Prof. uniw. dr. Abraham. 2. Prof. uniw. dr. Buzek. 3. Red. Dmowski. 4. Adw. dr. Dwernicki. 5. Prof. ak. politech. Hauswald. 6. Prof. uniw. dr. Głąbiński. 7. Doc. uniw. jagiel. dr. Grabski Stanisław. 8. Właściciel ziemski dr. Grabski Władysław. 9. Prof. uniw. dr. Hirschberg. 10. Dr. Jarecki Kazimierz. 11. Leszczyński Jan. 12. Prof. uniw. dr. Łyskowski. 13. Doc. uniw. dr. Mańkowski. 14. Prof. uniw. dr. Ochenkowski. 15. Prof. ak. rol. dr. Pawlikowski. 16. Dr. Pazdro Zbigniew. 17. Red. J. L. Popławski. 18. Dr. Próchnicki Zdzisław. 19. Przysiecki Ludwik. 20. Doc. uniw. i prof. ak. handl. dr. Romer. 21. Prof. uniw. dr. Roszkowski. 22. Doc. uniw. dr. Rozwadowski. 23. Zast. dyr. kol. państwowych dr. Rybicki. 24. Ks. kanonik Adam ks. Sapieha. 25. Dr. Sawczyński. 26. Skałkowski Adam. 27. Sekretarz Izby handl. dr. Stesłowicz. 28. Dyr. Kas. oszcz. dr. Steczkowski. 29. Dyr. biura patronatu dr. Stefczyk. 39. Publicysta Wł. Studnicki. 30 Doc. uniw. i prof. gimn. dr. Szelągowski. 32. Adw. dr. Ungar. 33. Doc. uniw. dr. Winiarz. 34. Dr. Radziszewski Henryk. 35. Prof. uniw. Dr. Zuber.

Znaczną liczbę prelegentów, — oprócz członków Zarządu, — którzy zupełnie bezinteresownie podjęli się wykładów w naszej szkole uważamy nietylko jako uznanie jej celu, ale także jako wskazówkę, że znajdziemy siły naukowe, — zwłaszcza jeżeli się nasze środki wzmocnią, — do rozwinięcia wykładów.

Jak już pobieżny rzut oka na program poucza, pomiędzy przedmiotami dadzą się rozróżnić dwa rodzaje: jedne rdzenne, tj. takie, bez których instytucya naszej podobna obejśćby się nie mogła, które zatem w każdem dwuleciu powtarzane być muszą, drugie zaś nie będąc integralną częścią każdorazowego programu, wydobywają jakiś moment specyalny z życia naszego, dla oświetlenia go z różnych stron. Tego rodzaju przedmiotów jest znaczna ilość i zmieniać się one w każdym dwuleciu będą. Do nich też należą sprawy krajowe bezpośredniego interesu. Dla tego na rozwój tego rodzaju wykładów, o ile siły naukowe na to pozwolą, zwracać będziemy baczną uwagę i już obecnie pozostawiamy dla nich w programie pewną liczbę wolnych godzin w nadziei, że się prelegenci znajdą. Tak więc nasz powyższy na bieżące dwulecie ustalony program, może być rozszerzony i z tego powodu program wykładów na każdy kurs będzie przed jego zaczęciem jeszcze osobno ogłoszony.

II. PRACOWNIE.

Pracownie nasze stać będą w związku z wykładami, pomimo to zachowają samodzielność opartą na ich własnym gruncie działania. Celem naszych wykładów jest uzdolnienie do porządnego w sprawach życia publicznego myślenia, bez którego życie więcej oświeconego obywatela istnieć nie może; pracownie zaś mają uczyć, jak w sprawach i objawach wyjętych z naszego życia społecznego nabytą wiedzę zastosować tak, ażeby te sprawy i objawy wyszły z całą swoją społeczną wartością i doniosłością. Dlatego, nie krępując swobody kierowników pracowni, zwracać będziemy uwagę, aby przedmioty, któremi się pracownie zajmą, dały po pewnym okresie czasu konkretne wyniki, dowodząc tem samem specyalnego uzdolnienia członków w danej kwestyi. W takim razie członkowie ci, spotykając się w życiu rzeczywistem ze sprawami z dziedziny społecznej, nie staliby wobec nich nieporadni i niejako obcy, bez umiejętności ich podniesienia.

Ponieważ kwestye, któremi się zajmą nasze pracownie należeć będą do przedmiotów objętych wykładami, biorący w nich udział będą mogli, — o ile ich uzdolnienie będzie dostateczne, — zostawać członkami pracowni; będą one jednak otwarte dla wszystkich innych posiadających takie uzdolnienie. Podobnież kierownikami pracowni będą nietylko prelegenci S. N. P., lecz będą nimi i ci, którzy niewykładając oddali jej swą pracę dla tej specyalnej akcyi.

Podajemy tymczasem do wiadomości, że z początkiem naszego roku w październiku podjęli się kierownictwa pracowni prof. dr. Pawlikowski, prof. dr. Buzek i prof. dr. Finkel. Pierwsi dwaj biorą za przedmiot różnostronnego obrabiania „Wieś Polską“, ostatni „Źródła i materyały do kwestyi ruskiej w Galicyi“. Oprócz tego p. Tenner podjął się kierownictwa ćwiczeniami w ważnym punkcie życia publicznego t. j. „Wymowy“.

Pracownie będą jeszcze równie jak wykłady przed zaczęciem roku specyalnie ogłoszone.

III. WYDAWNICTWO.

Akcya wydawnicza będzie miała za podstawę badanie stosunków własnych, bez czego działanie i rozwój myśli w tych stosunkach musi być wysoce utrudnione, albo nawet wypaczone.

Życie bieżące wyrzuca wciąż z wnętrza na powierzchnię kwestye do szybkiego nieraz załatwienia. W takich sprawach sięgających często do głębi naszego życia, bez poprzedniej znajomości tegoż, przyciśnięci do muru, chwytamy się załatwiania rzeczy na podstawie powierzchownej analogii ze stosunkami obcemi, znajdując w tej analogii mniej więcej gotowe chociażby dla nas nie odpowiednie rozwiązanie. Tym sposobem roztwierają się wrota dla doktrynerstwa; a pleśń ta na żywej myśli nigdzie nie jest zgubniejszą, jak tam, gdzie pokrywa płytkie wykształcenie, nie umiejące zaczerpnąć żywotnych soków z życia własnego społeczeństwa. Zwracanie zatem badania w tym kierunku jest potrzebą pilną. Sądzimy, że te badania i publikacye ich wyniku nie powinny się ograniczyć jedynie do stosunków własnych ściśle rzeczy biorąc, lecz powinny objąć objawy z życia państw rozbiorowych objaśniające nasze życie. I w jednym i drugim kierunku przedsięwzięte zostały starania, rokujące dobry skutek.

Do skuteczności akcyi wydawniczej w obmyślanym kierunku przyczyniać się będą przynajmniej w części pracownie, oprócz tego przyjęli na siebie ten obowiązek wszyscy członkowie Zarządu, a wreszcie spodziewamy się zachęcić pomału do wspólnej i w tej rzeczy z nami pracy choć skromne grono sił wyrobionych.

17

PROGRAM WYKŁADÓW

na dwulecie 1905/6 i 1906/7

Rok 1905/6

KURS I.
(październik—grudzień 1905)

L. b.	PRZEDMIOT WYKŁADU	godz.
1	Pojęcie i podział nauk społecznych	8
2	Encyklopedya prawa	8
3	Ogólna nauka o państwie	8
4	Narodowość i prawo narodowościowe w państwie nowoż.	8
5	Ustrój polityczny i społeczny Rzplitej Polskiej	8
6	Geografia ziem polskich	8
7	Statystyka ludnościowa ziem polskich	8
8	Rozwój historyczny państwa polskiego ze szczególnem uwzględnieniem zmian terytoryalnych	8

KURS II.
(styczeń—marzec 1906)

L. b.	PRZEDMIOT WYKŁADU	godz.
1	Ogólne zasady administracyi ze szczególnem uwzględnieniem samorządu	16
2	Państwo a kościół	4
3	Zarys prawa narodów	8
4	Współczesna polityka międzynarodowa ze szczególnem uwzględnieniem sprawy polskiej	8
5	Ustrój państwowy Austryi ze szczególnem uwzględnieniem Galicyi	8
6	Ustrój państwowy Prus i Niemiec ze szczeg. uwzględnieniem stosunków polskich	8
7	Ustrój państw. Rosyi ze szczeg. uwzgl. stos. polskich .	8
8	Dzieje porozbiorowe	8
9	Polacy na obczyźnie	4
10	Ideały polityczne romantyzmu w Polsce	8

KURS III.
(kwiecień—maj 1906)

L. b.	PRZEDMIOT WYKŁADU	godz.
1	Narodowości i szczepy na ziemiach polskich	8
2	Działalność sejmu galicyjskiego w dziedzinie wychowania publicznego	8
3	Historya kościoła w Polsce w XIX. wieku	8
4	Dzieje porozbiorowe	8

Rok 1906/7

KURS I.
(październik—grudzień 1906)

L. b.	PRZEDMIOT WYKŁADU	godz.
1	Wstęp do nauk ekonomicznych	1
2	Zarys nauki gospodarstwa społecznego	15
3	Ustrój przedsiębiorstwa rolniczego	4
4	Ustrój przedsiębiorstwa przemysłowego	4
5	Ustrój przedsiębiorstwa handlowego	4
6	Zadania i organy polityki ekonomicznej	4
7	Zarys nauki skarbowości z uwzględnieniem Austryi . .	8
8	Etyka	8
9	Dzieje porozbiorowe	8
10	Uwłaszczenie włościan w 3 zaborach	8
11	Polska emigracya i kolonizacya	8
12	Historya ekonomiczna Galicyi po rozbiorze	8

KURS II.
(styczeń – marzec 1907)

L. b.	PRZEDMIOT WYKŁADU	godz.
1	**Polityka ekonomiczna:** *a)* Rolnictwo	16
	b) Przemysł	8
	c) Handel	8
	d) Ubezpieczenia	8
	e) Koleje żelazne	4
2	Stowarzyszenia i spółki kredytowe w Galicyi	4
3	Dzieje porozbiorowe	8
4	Stosunki agrarne w Królestwie Polskiem	4
5	Przemysł fabryczny w Królestwie Polskiem	4
6	Assocyacya rolnicza w Polsce	4
7	Górnictwo w Galicyi	4
8	Kraje polskie w skarbowości Rosyi i Prus	4

KURS III.
(kwiecień—maj 1907)

L. b.	PRZEDMIOT WYKŁADU	godz.
1	Rozwój idei ekonomicznych	8
2	Polityka socyalna	8
3	Finanse Galicyi	4
4	Walka o ziemię w zaborze pruskim	4
5	Dzieje porozbiorowe	8

SPRAWOZDANIE WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA DLA POPIERANIA NAUKI POLSKIEJ

za rok 1907.

(od 1. stycznia do 31. grudnia r. 1907).

LWÓW.

Nakładem Towarzystwa.

Z drukarni Wł. Łozińskiego, pod zarządem J. Niedopada.

1908.

☞ P. T. Członków czynnych założycieli, uiszczających wkładki ratami, jakoteż Członków czynnych zwyczajnych i wspierających zwyczajnych upraszamy o rychłe odnowienie wkładek (Adres: Lwów, archiwum Bernardyńskie). Dołączony blankiet przekazu.

☞ Wkładka członków wspierających zwyczajnych wynosi od 1908 r. 2 kor. rocznie.

☞ Przy przesyłaniu wkładek z wdzięcznością przyjmować będziemy naddatki na Fundusz bibliotek prowincyonalnych (str. 4 Sprawozdania).

☞ Prosimy o dary w książkach i innych przedmiotach bibliotecznych na rzecz bibliotek prowincyonalnych.

☞ Zwracamy uwagę P. T. Członków na sprawę obejmowania delegatur Towarzystwa dla jednania członków (str. 2, 3 i 42 Sprawozdania).

ꓴ1

TREŚĆ.

I. Sprawozdanie Wydziału.

I.

Ruch członków. Stan funduszów Towarzystwa. Kronika za rok 1907.

Ruch członków w roku ubiegłym. Ubytek stosunkowo mniejszy niż poprzednio i jego przyczyny. Zapowiedziane znaczniejsze poparcie Towarzystwa ze strony członków Uniwersytetu lwowskiego. Delegaci Towarzystwa i apel o dalsze podejmowanie delegatur. Subwencye instytucyj i datki osób prywatnych na ogólne cele Towarzystwa, tudzież na fundusz biblioteczny. Obrót kasowy. Stan funduszu obrotowego, zakładowego i funduszu bibliotek prowincyonalnych. Podniesienie wkładek członków wspierających zwycz. do wysokości 2 kor. rocznie. Warunkowe przekazy majątku niektórych Towarzystw na rzecz naszego Towarzystwa. Znaczniejsze dary wydawnictw dla członków Towarzystwa. Część naukowa Walnego Zgromadzenia (odczyt J. M. rektora Dembińskiego). Stosunki Towarzystwa na zewnątrz. Ustąpienie dwu członków Wydziału. Członkowie zmarli.

W roku sprawozdawczym (1907) ruch członków w porównaniu z rokiem poprzednim przedstawia się w następujący sposób: Członków czynnych założycieli (z jednorazową wkładką 200 kor.) liczyliśmy z końcem r. 1906: 167; w roku 1907 przybyło nowych 4; jest ich zatem obecnie 171. Członków wspierających dożywotnich (z jednorazową wkładką 50 kor.) było przy końcu roku 1906: 85; w roku 1907 ubył jeden (przez śmierć), przybyło nowych 4; jest ich tedy razem 88. Członków czynnych zwyczajnych (z roczną wkładką 8 kor.) liczyliśmy pod koniec r. 1906: 387; w r. 1907 ubyło ich 65, przybyło nowych 35, jest ich zatem obecnie 357. Członków wspierających zwyczajnych (z roczną wkładką 1 kor.) wykazaliśmy pod koniec r. 1906: 489; w r. 1907 ubyło ich 177, przybyło nowych 134, ogółem liczymy ich zatem teraz 446. Z ogólnej liczby członków 1128, wykazanych przy końcu roku 1906, ubyło tedy 243, przybyło nowych 177, łączna ilość członków z końcem roku sprawozdawczego wynosi tedy 1062.

Ujawnił się tedy znowu fakt, na który już kilkakrotnie przedtem zwracaliśmy uwagę, że poparcie, jakiego od pewnej części naszych członków doznajemy, jest tylko chwilowe, i że ze zmianą

lat dokonywa się znaczna w ich szeregach dezercya, w następstwie czego nawet większy przypływ członków nowych zużyty być musi na zapełnienie powstałej luki, której zresztą w całości nie zawsze zapełni. Ten brak systematycznego, trwałego poparcia powoduje, że Towarzystwo nie może w tym stopniu rozszerzyć swojej działalności, jakby sobie tego w interesie nauki życzyć należało. Pocieszającym w pewnej mierze objawem jest, że w roku bieżącym przewaga ubytku nad nowo przybyłymi członkami nie jest tak znaczną, jak poprzednio: ponadto jest rzeczą prawdopodobną, że dodatkowo otrzymamy jeszcze wpisy niektórych członków dawniejszych, których obecnie nie mogliśmy uwzględnić w obliczeniu, ze względu na to, iż pewna część naszych delegatów, za których pośrednictwem owi członkowie uiszczają wpłaty, nie nadesłała nam rachunków do chwili oddania niniejszego sprawozdania pod prasę. Z szczerem zadowoleniem i gorącą wdzięcznością zapisujemy przy tej sposobności szczegół, że pod koniec r. 1907 pokaźny zastęp członków Uniwersytetu i Biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie, z pośród tych, którzy dotychczas do Towarzystwa naszego nie należeli, zgłosił — w liczbie kilkudziesięciu — swoje przystąpienie od r. 1908, co oczywiście wpłynie dodatnio na podwyższenie liczby członków w roku następnym.

Niemniejszą wdzięczność winniśmy tym P. T. Członkom naszym, którzy uznając doniosłość celów Towarzystwa, udzielili nam w charakterze delegatów chętnej pomocy w jednaniu nowych członków i ściąganiu wkładek od członków dawniejszych. Jako delegaci Towarzystwa czynni byli w roku ubiegłym JWPP.: dr. Barbacki Władysław w Nowym Sączu, Beck Józef w Limanowej, dr. Czerwiński Karol we Lwowie, Dębicki Ignacy w Żmigrodzie, Dyakowski Bohdan w Zakopanem, Dzierżynski Józef w Wiedniu, Gałuszka Alojzy w Widnawie, Giżycki Marek w Krakowie, Hupka Stanisław w Zurychu, Kijeński van der Noot Stanisław w Warszawie, Konopacki Leopold we Lwowie, Kościszewski Zygmunt w Bilczu Złotem, starościna Kruszyńska Henryka w Trembowli, Leopold Józef w Rzepiszewie, dr. Maciejowski Michał w Bieczu, Marcinkowski Kazimierz w Śmile, Miodoński Józef w Dąbrowie, Morwitz Zygmunt w Brzeżanach, Nizielski we Lwowie, Nowakowski w Brzeżanach, Osmołowski Jerzy w Bobryku, Salinger Władysław w Warszawie, Sawaszkiewicz Adam w Birczy, Schätzel Tadeusz w Brzeżanach, Tesarczyk Henryk w Widnawie, Uleniecki Aleksander we Lwowie, W. E. w Warszawie, Zadorecki Józef w Brzeżanach, Zbrożek Adam w Rohatynie. Za życzliwą pomoc i zawsze skuteczne, nieraz bardzo wydatne poparcie naszych celów składamy Im wszystkim podziękowanie najszczersze. Zarazem przypominamy, że delegatury podjąć się może każdy członek naszego Towarzystwa w sposób określony bliżej w instrukcyi dla delegatów, wydrukowanej przy końcu niniejszego sprawozdania i zwracamy się z ponowną usilną prośbą do wszystkich, którym cele nasze leżą na sercu,

ażeby raczyli podjąć się funkcyj delegatów do jednania członków; nadmieniamy przytem, że wszelkich wyjaśnień, jakie okazałyby się potrzebnemi, udzielamy z największą gotowością.

Z szczerą wdzięcznością wymieniamy tu wszystkie Instytucye i Osoby, które o potrzebach naszych i celach pamiętały i subwencyami lub datkami do powiększenia naszych funduszów się przyczyniły. W roku sprawozdawczym udzieliły nam subwencyj: Wys. Ministerswo Oświaty w Wiedniu 1200 kor., Wys. Sejm krajowy 1000 kor., Św. Reprezentacya m. Lwowa 500 kor., Św. Zarząd Towarzystwa kredytowego ziem. we Lwowie 200 kor. Wyrażając wszystkim tym Instytucyom najgorętsze podziękowanie za tyle wydatne poparcie, uważamy sobie również za miły obowiązek podziękować Wszystkim Tym, których życzliwej interwencyi uzyskanie tych subwencyj zawdzięczamy, a mianowicie JWPP. dr. Ludwikowi Ćwiklińskiemu, kierownikowi sekcyi Ministerstwa Oświaty w Wiedniu, prof. dr. Stanisławowi Głąbińskiemu, referentowi wydatków na cele Towarzystw naukowych w Sejmie krajowym, prof. dr. Gustawowi Roszkowskiemu, czł. Rady m. Lwowa i hr. Klemensowi Dzieduszyckiemu, referentowi tej sprawy w Tow. kred. ziemskiem we Lwowie.

Z osób prywatnych w pomniejszych kwotach (często przy zmianie waluty zagranicznej) udzielili nam JWPP.: Angerman Stanisław 4 kor., Bartmański Stanisław 1, Biesiadecki Stanisław 1, Biliński Z. 3, Byk Eleazar 0·02, Dobrowolski Józef 17, Dubieński Aleksander 1, Dzierżyński Józef 0·10, Dzikowski Maryan 4, Gorączko Marceli 3, Gwoźdź Tomasz 1, Ibjański Jan 0·50, Jabłrzykowski Zygmunt 1, Janowski Benon 1, Jarzyna Jan 1, Kiełb Zygmunt 0·10, Kiewlicz Stanisław 3·04, Kijeński Stanisław 36·89, X. Knapiński Władysław 2, Kocyan Ludwik 1, Krzyszkowska Halina 0·6, Kulczycki Łukasz 0·15, Leopold Józef 12·02, Lortsch Adolf 0·80, Madeyski Andrzej 1, Malsburg Henryk 1, Małaczyński Aleksander 1, Markowski Kazimierz 1, Matzekówna Marya 1, Mergentaler Czesław 2, Mussil Czesław 0·03, Oddział rach. I. kraj. Dyr. Skarbu 0·29, Opolski Ferdynand 2, Osmołowski Jerzy 3·21, Oxnerówna Janina 0·92, Paczoski Aleksander 0·10, Papara Julian 20, Piwocki Stanisław 1, Potocki Stanisław 1, Pytlak Józef 0·26, Ramert Wiktor 1, Salinger Władysław 2.65, Sichrawa Roman 1, Sieiński Stanisław 0·20, Sobiński Stanisław 2, Sommer Edward 0·10, Sotschek Kazimierz 1, Strzelbicki Mieczysław 0·03, Torosiewicz Klemens 1, Troskolański Stanisław 1, »Wende i Spka« 4·69, Wiorogrodzki K. 0·20, Wojniłowicz Jan 4·77, Wolfram H. 0·10, Zbrożek Adam 1, Zieliński Jacek 2.

Wystosowana w poprzedniem sprawozdaniu prośba nasza do członków o nadsyłanie osobnych datków na zasilenie funduszu bibliotecznego, odniosła, podobnie jak w roku poprzednim, niewielki skutek. Udzielili nam na ten cel JWPP.: Balzerówna Helena 6, Barański Władysław 0·50, Buzdygan Mikołaj 1, Ciechanowska Elżbieta 1, Cieplik Józef 0·20, Czarnik Bronisław 10, Dę-

bicki Ignacy 3, Dogilewski M. 0·30, Frydel Marcin 2, Jaworski 0·20, Kozak Jan 0·30, Kukawski Leopold 1, Kutrzeba Wiktor 1, Lebensohn F. 0·92, Leopold Józef 1, L. J. 1·80, Machczyńska Antonina 1, Mikulski Józef 0·30, Moroń Wojciech 1, Niezgoda 0·40 Nitsch Kazimierz 1, Nizielska Anastazya 0·50, Nizielska Wanda 0·50, Nizielski Adam 1, Pest 0·20, Pytlak Józef 1, Stögbauer Adam 1, Zawiszanka Helena 0·40, Zboś Bronisław 1.

Wszystkim łaskawym Ofiarodawcom, czy to na ogólne cele Towarzystwa, czy na zasilenie funduszu bibliotecznego składamy najszczersze podziękowanie za ich pamięć i skuteczne poparcie. Zarazem zwracamy się z usilną ponowną prośbą do P. T. członków, ażeby przy przesyłaniu wkładek opatrzyli nasz fundusz biblioteczny dodatkowymi datkami, chociażby drobnymi i przez to przyczynili się do rychlejszego urzeczywistnienia doniosłej myśli zakładania bibliotek publicznych na prowincyi[1]).

Nasz obrót kasowy w roku bieżącym wykazał w dochodach 9672 kor. 81 h., z czego po strąceniu kwoty 1030 kor., jako dochodów funduszu zakładowego, tudzież kwoty 99 kor. 22 h., jako dochodów funduszu bibliotecznego, pozostaje suma 8543 kor. 39 h., jako fundusz obrotowy. Po pokryciu zwykłych wydatków administracyi Towarzystwa (983 kor. 70 h.), tudzież zarządu zbiorów bibliotecznych (288 kor. 26 h.) cała pozostała reszta 7271 kor. 63 h. zużytkowaną została na cele ściśle naukowe, z czego przypadło 2590 kor. 23 h. na honorarya autorskie, 4481 kor. 40 h. na koszta druku, papieru i broszurowania wydawnictw Towarzystwa, a 200 kor. na zasiłki naukowe. Ogłoszenie trzech sporych tomów w szeregu publikacyj naszych w roku bieżącym, nie licząc wydawnictw pomniejszych, nie dozwoliło nam mimo to pokryć w całości winnej za druk należytości, którą musieliśmy przenieść na rachunek r. 1908; z tegoż samego powodu przenieśliśmy na tenże rachunek zwykłą dotacyą funduszu bibliotecznego za rok 1907 w kwocie 1000 kor., tudzież dotacyą funduszu zakładowego 10% od kapitału obrotowego w kwocie 854 kor. 34 h. To obciążenie budżetu naszego z r. 1908 zaległościami z roku poprzedniego będzie wymagało pewnej wstrzemięźliwości w ogłaszaniu nowych publikacyj.

Nasz fundusz zakładowy powiększył się w roku sprawozdawczym o kwotę 1030 kor. uzbieranych z wkładek członków czynnych założycieli oraz wspierających dożywotnich, tudzież o kwotę 39 kor. 90 h. tytułem zysku na różnicy kursu przy zakupnie papierów wartościowych, razem o kwotę 1069 kor. 90 h. Z końcem roku sprawozdawczego wzrósł tedy do wysokości 43.893 kor. 31 h.

Podwyższenie funduszu bibliotek prowincyonalnych jest w tym roku zgoła nieznaczne ze względu na zazna-

[1]) Na rzecz funduszu bibliotecznego zapisywane są tylko te dary, które członkowie wyraźnie na ten cel przeznaczą; inne wpływają do ogólnej kasy Towarzystwa.

czoną co dopiero okoliczność, iż nie mogliśmy, go opatrzyć zwykłą naszą roczną dotacyą 1000 kor. Wzrósł on tedy tylko o 59 kor. 70 h. uzyskanych z odsetek od papierów wartościowych, i o 39 kor. 52 h. uzbieranych z datków członków, razem o 99 kor. 22 h., a po strąceniu należytości depozytowej 4 kor. 40 h. o 94 kor. 82 h. Z końcem roku sprawozdawczego wynosi on tedy 2157 kor. 83 h., przyczem jednak pamiętać należy że odwłoka co do wniesienia dotacyi 1000 kor., przeniesionej na rachunek roku następnego, jest tylko chwilową.

Na wniosek wydziału Walne Zgromadzenie Towarzystwa uchwałą z dnia 15. marca 1907 podniosło, poczynając od r. 1908, wkładkę roczną członków wspierających zwyczajnych z jednej korony na dwie korony, przyznając w zamian tymże członkom prawo do poboru corocznej premii wartości 2 kor., zam. 1 kor., jak było dotychczas (§§ 12 i 13 statutu); którą to zmianę statutu Namiestnictwo galicyjskie przyjęło do wiadomości reskryptem z 3. kwietnia 1907 l. 41.439. Pobudkę do tej uchwały dały doświadczenia zebrane w ciągu pierwszych sześciu lat istnienia Towarzystwa. Okazało się mianowicie. że koszta administracyi, odnoszące się do tej grupy członków, jako to: koszta sprawozdań rocznych, porto do ich rozsyłania, założenie i prowadzenie katalogów, częściowo także przypomnienia o zapłatę zaległych wkładek tudzież ściąganie ich przez kursora, pochłaniały w przeważnej części wartość jednokoronowych wpłat, jaką członkowie ci uiszczali, pozostawiając bardzo tylko nieznaczną nadwyżkę na korzyść Towarzystwa. Stowarzyszenia, mogące liczyć na poparcie najszerszych warstw społeczeństwa, jak n. p. u nas stowarzyszenia oświatowe, wykazujące tysiące i dziesiątki tysięcy członków, mogą poprzestać na tego rodzaju niskich wkładkach, pozostająca bowiem po strąceniu kosztów administracyi nieznaczna nadwyżka, zwiększona przez wysoki mnożnik przedstawia dochód pokaźny; nasze Towarzystwo, które przez cały czas istnienia swego w grupie członków wspierających zwyczajnych liczyło osób w przecięciu nie więcej nad pół tysiąca, ciągnęło z tych wkładek zysk najmniejszy. Stąd okazała się potrzeba zwiększenia tych wkładek; że zaś zwiększenie jest stosunkowo nieznaczne i zapewne nikogo zbytnio nie obciąży, więc, jakkolwiek liczymy się z możliwością pewnego umniejszenia liczby członków w tej grupie, nie sądzimy, żeby ono mogło być znaczniejszem, zwłaszcza że w zamian za wyższą wkładkę dajemy też odpowiednio większą premię. I dla tego wyrażamy nadzieję, że dotychczasowi zwolennicy naszej instytucyi nie poskąpią nam dalszego z swej strony poparcia, i załączamy gorącą prośbę, aby go nam życzliwie nadal udzielali.

Miarą szerszego zainteresowania się sprawami naszego Towarzystwa tudzież zaufania, jakie ono sobie zdobywa, są pewne warunkowe na jego rzecz przekazy majątku innych stowarzyszeń na wypadek ich rozwiązania, jakie w ciągu roku sprawozdawczego poczyniono. I tak Koło Polonistów tutej-

szego uniwersytetu zastrzega w statucie, że w razie jego rozwiązania majątek Koła przechodzi w depozyt naszego Towarzystwa z obowiązkiem wydania go w ciągu roku innemu stowarzyszeniu o tych samych celach, jakieby w tym czasie w miejsce rozwiązanego Koła powstało, a to według wskazówek trzech osób, powołanych do tego przez ostatnie Walne Zgromadzenie, lub w braku tegoż przez ostatni Wydział; gdyby jednak w ciągu roku takie nowe stowarzyszenie zawiązanem nie zostało, naówczas majątek Koła przechodzi na własność naszego Towarzystwa. Takież samo zastrzeżenie umieściło w swym statucie również Koło historyków uniwersytetu lwowskiego. Ponadto p. Wojniłowicz redaktor miesięcznika *Farys*, wydawanego w Baku, odniósł się do Towarzystwa z propozycyą, ażeby płatni jego prenumeratorowie zaliczeni zostali w poczet naszych członków wspierających zwyczajnych zobowiązując się z wniesionej prenumeraty uiszczać nam zwyczajną wkładkę po 1 kor. od każdego członka. Układ ten (z zastrzeżeniem co do pisowni, używanej przez redakcyę w rzeczonym miesięczniku) przyjęliśmy, na razie jednak nie możemy jeszcze określić jego wyniku finansowego; o ile w roku przyszłym (1908) układ ten miałby utrzymać moc obowiązującą, musielibyśmy oczywiście, wobec podniesionej wkładki członków wspierających zwyczajnych, mieć zapewnioną wpłatę po 2 kor. od każdego z nich, o czem już zawiadomiliśmy p. Wojniłowicza.

Mnożą się wreszcie wypadki, w których poszczególni autorowie lub wydawcy udzielają nam znaczniejszej ilości egzemplarzy swoich wydawnictw nie tylko na zasilenie zbiorów bibliotek prowincyonalnych, ale zarazem celem bezpłatnego rozdania pomiędzy naszych członków. Tak udzielili nam JWPP. Leopold Konopacki po 50 ex. swoich prac: *Pamiętnik Żegoty*, *Po cierniach i różach* i *Trzy siostry*, a notaryusz Ignacy Dębicki w Żmigrodzie kilkadziesiąt ex. broszury: *Hoszem Hampiszpot, prawo żydowskie*[1]).

Jak w latach poprzednich tak też i obecnie, część administracyjną naszego walnego zgromadzenia z 15. marca 1907 połączyliśmy z prelekcyą naukową. Na prośbę naszą p. profesor, obecnie rektor Uniwersytetu dr. Bronisław Dembiński wygłosił na niem odczyt p. t. *Ignacy Potocki jako polityk*. Odczyt ten wzbudził szerokie zainteresowanie pośród zgromadzonych słuchaczów i przyjęty został z wielkiem uznaniem. My z naszej strony poczuwamy się do miłego obowiązku wyrazić Czcigodnemu Prelegentowi najszczerszą wdzięczność za okazaną Towarzystwu życzliwość i pomoc.

Co do stosunków naszych na zewnątrz zapisujemy udział nasz przez osobnego delegata w uroczystości poświęcenia nowego gmachu Towarzystwa politechnicznego d. 19. stycznia 1907,

---

[1]) Książki te, o ile zapas starczy, mogą członkowie otrzymywać w sekretaryacie Towarzystwa; pocztą za nadesłaniem należytości na posyłkę pocztową.

przy równoczesnem przesłaniu osobnego pisma z życzeniami na ręce Wydziału tegoż Towarzystwa; podobnież udział w poświęceniu nowego gmachu Sokoła II. we Lwowie. Wreszcie na zaproszenie Komitetu dla uczczenia setnej rocznicy urodzin Słowackiego wzięliśmy udział w jego obradach, mianując delegatem członka Wydziału prof. W. Hahna.

Pod koniec roku sprawozdawczego Wydział nasz poniósł dotkliwą stratę skutkiem ustąpienia dwu jego członków, którzy zasiadali w nim od chwili zawiązania Towarzystwa. Zgłosili rezygnacyą prof. Józef Rychter, ze względu na stan zdrowia i dłuższy wyjazd zagranicę, tudzież dr. Jan Leciejewski skutkiem powołania na stanowisko profesora Uniwersytetu w Sofii Żegnając z szczerym żalem dotychczasowych towarzyszów pracy poczuwamy się do obowiązku wyrażenia im gorącej wdzięczności za długoletnie wydatne poparcie zadań i celów Towarzystwa.

Dotkliwe i bolesne szczerby zapisać też musimy w gronie naszych członków: skutkiem śmierci Zmarli Hipolit Neuwirth i Roman Vetulani, profesorowie gimnazyum w Sanoku, Jan Kornicki, profesor gimnazyum w Tarnowie, pedagogowie zasłużeni, drugi z nich ponadto gorliwy naszego Towarzystwa zwolennik, którego celom służył przez kilka lat jako delegat. Zmarli nadto: dr. Rodryg Als adwokat kraj. w Rzeszowie, Edward Donimirski, obyw. ziemski w Łysomicach pod Toruniem, Pelagia Leśniewiczowa we Lwowie, Ignacy Leopold w Rzepiszewie, Ernest Mroziński, notaryusz w Mostach Wielkich i Arnold Rapaport, adwokat kraj., i poseł do Rady Państwa w Wiedniu, wszyscy służbie publicznej w swoim zakresie gorliwie oddani i najlepiej zasłużeni. Cześć pamięci wszystkich.

Z najżywszą wdzięcznością wspominamy przytem pismo JWPani Heleny Donimirskiej, wdowy po ś. p. Edwardzie, w którem nam doniosła, że w spadku po mężu przejmuje na siebie członkowstwo Towarzystwa i w przyszłości cele jego popierać będzie.

II.

Wydawnictwa Towarzystwa i działalność w kierunku popierania celów naukowych.

Zasiłek na wydawnictwo pism A. Bielowskiego. Wydawnictwa Towarzystwa: W. Potockiego *Ogród Fraszek* w wyd. prof. A. Brücknera w 2 tomach; dra Wł. Szumowskiego: *Galicya pod względem medycznym za Jędrzeja Krupińskiego pierwszego protomedyka 1772—1783;* dr. Cz. Nankego *Szlachta wołyńska wobec Konstytucyi Trzeciego Maja.* Prace przedwstępne do wydawnictwa *Wirydarza* Trembeckiego z w. XVII. przez prof. A. Brücknera. Wydawnictwo *Biuletynu publikacyj Towarzystwa* dla zagranicy. Stosunki z innemi instytucyami naukowemi i bibliotekami na prowincyi.

Poparcie materyalne, którego udzielaliśmy w roku sprawozdawczym zadaniom naukowym, polegało bądź to na przyznaniu pewnych zasiłków na też cele, bądź też na ogłaszaniu publikacyj naukowych we własnym nakładzie.

Z zasiłków mamy do zapisania w tym roku jeden tylko w kwocie 200 kor., udzielony tutejszemu Towarzystwu historycznemu na wydawnictwo nieogłoszonych dotąd pism Augusta Bielowskiego. O publikacyi tej, która nie wyszła dotąd ze sfery prac przygotowawczych, zdamy bliższą sprawę po jej ogłoszeniu.

Obfitszy i bogatszy niż w któremkolwiek z lat poprzednich wykazać możemy w roku bieżącym plon w zakresie własnych naszych wydawnictw.

1. Na pierwszem miejscu kładziemy zupełne wydanie jednego z najwybitniejszych, dotąd zgoła nieznanych zabytków literatury naszej XVII. stulecia, dzieła Wacława Potockiego *Ogród fraszek* w opracowaniu prof. Aleksandra Brücknera, w dwu sporych tomach, obejmujących łącznie ok. 1200 stron druku. (T. I. str. XXXII. i 586, t. II. str. XXV. i 549). Odsyłając do obszerniejszego referatu o tym zabytku, jaki zamieściliśmy w Sprawozdaniu za rok 1903 (str. 6—8), poprzestajemy na samem zapisaniu dokonanej publikacyi, oraz na stwierdzeniu wysokiego zainteresowania, jakie od razu w naszej literaturze naukowej wywołała.

2. Na podstawie referatu czł. wydz. prof. Emanuela Macheka ogłosiliśmy również obszerną pracę dra Władysława Szumowskiego *Galicya pod względem medycznym za Jędrzeja Krupińskiego pierwszego protomedyka 1772—1783.* (Arch. nauk. t. IV. zesz. 1. str. 368, z portretem Krupińskiego). Praca ta składa się z dwu części: 1) historycznej, skreślonej na podstawie materyałów archiwalnych, znajdujących się głównie w archiwach Ministerstwa spraw wewnętrznych i oświaty w Wiedniu, oraz namiestnictwa we Lwowie i 2) teoretycznej, poświęconej rozbiorowi i ocenie dzieł z zakresu medycyny, wydanych w tym czasie w Galicyi. W części historycznej przedstawia autor stosunki sanitarne Galicyi, w czasie zajęcia jej przez Austryą w r. 1772. Stwierdza brak odpowiednio przygotowanych lekarzy, chirurgów, akuszerek, małą ilość aptek, szpitali i t. d. W całym kraju, była tylko jedna wyższa szkoła w Zamościu, nie odpowiadająca jednak zadaniom; w Akademii Jezuickiej we Lwowie medycyny nie wykładano. Pierwszy rok rządów austryackich w Galicyi stanowi niejako punkt zwrotny w historyi tutejszych urządzeń sanitarnych: Marya Teresa gorliwie zajęła się reformą tych stosunków. Na początku r. 1773 zamianowała dla Galicyi dwóch lekarzy, z których jednym był Jędrzej Krupiński, oraz trzech chirurgów — wszyscy razem stanowili t. zw. *collegium medicum.* W tym samym czasie utworzył rząd posadę lekarza dla wielickich i bocheńskich żup, oraz udzielił pożyczki na założenie apteki w Wieliczce. Najwybitniejszy udział w usiłowaniach o polepszenie stosunków sanitarnych Galicyi brał Krupiński. R. 1773 przedłożył gubernatorowi Pergenowi memoryał, podający w 10. punktach najważniejsze potrzeby kraju pod względem sanitarnym; przedewszystkiem domagał się utworzenia wyższej szkoły medycznej. Memoryał Krupińskiego przyjęty naogół przychylnie, nie znalazł w praktyce uwzględnienia zupełnego; od połowy roku 1773 osłabła gorliwość z jaką rząd czynił

zadość potrzebom Galicyi. Skarb odtąd był bardziej oszczędnym w pokrywaniu wydatków na cele sanitarne. Nie przestano jednak zgoła zajmować się Galicyą: w r. 1776 wprowadzono tu całą organizacyą sanitarną, tworząc 6 fizykatów obwodowych i 19 powiatowych. Nad stanem całego kraju czuwało kollegium medyczne, którego prezesem był Krupiński, zaszczycony w r. 1776 tytułem protomedyka. Od roku 1776 materyał archiwialny jest szczupły; zresztą odtąd rozciągały się na Galicyą te same rozporządzenia w sprawach sanitarnych, co na inne kraje Austryi. Kollegium medyczne przetrwało do r. 1784 t. j. do wznowienia uniwersytetu. W rok przedtem umarł Krupiński. Autor ocenia różne kierunki jego działalności, naogół bardzo wydatnej; jego dzieła były jednak przeważnie kompilacyami innych prac. W związku z tem zajmuje się autor szczegółowo rozbiorem innych prac medycznych, jakie wydano w Galicyi w tych czasach.

3. Wreszcie na podstawie referatu prof. dra Br. Dembińskiego ogłosiliśmy pracę dra Czesława Nankego: *Szlachta wołyńska wobec Konstytucyi Trzeciego Maja* (Arch. nauk. t. III. zesz. 4, str. 93). W pracy tej autor stwierdza, że Województwo wołyńskie związane było z naczelnikami stronnictwa staroszlacheckiego, Szczęsnym Potockim, Ksawerym Branickim, całym szeregiem zależności i pozostawało pod ich przeważnym wpływem (Antoni Pułaski, Kajetan Kurdwanowski). Okazało się to zwłaszcza na sejmiku, zwołanym do Łucka dn. 15. listopada 1790, który miał dać odpowiedź na uniwersał marszałków sejmowych, czy naród zgadza się na wybór następcy tronu za życia Stanisława Augusta. Pomimo, że Hugon Kołłątaj pozawiązywał osobiste stosunki z kilku wybitniejszymi obywatelami wołyńskimi (z Deniską i Beyzymem) większość zgromadzonej szlachty poszła za głosami Karwickiego i Świętosławskiego, którzy sprzeciwiali się wszelkim ustępstwom na rzecz sukcesyi. Za utrzymaniem elekcyi oświadczyli się ci nawet, którzy dotychczas należeli do stronników króla na Wołyniu (Sanguszko, Ryszczewski). Wobec tego laudum sejmikowe (z dn. 18. listopada) nakazuje posłom sprzeciwiać się wprowadzeniu sukcesyi. Ponieważ znaczna większość sejmików zajęła w tej sprawie podobne stanowisko, uciekło się stronnictwo reformy do zamachu stanu, stworzyło konstytucyę 3-Maja. Do liczby posłów, którzy dnia 4. maja wnieśli przeciwko niej protest, należeli wszyscy posłowie wołyńscy bawiący podówczas w Warszawie. Trzej inni, nieobecni w stolicy, przyłączyli się manifestem lubelskim (dn. 13. maja) do oświadczenia kolegów. Byli oni wyrazem opinii całego województwa wołyńskiego, gdzie obaj Czaccy, Michał i Tadeusz rozpoczęli gorącą agitacyę przeciw konstytucyi. W podobnym duchu działał Benedykt Hulewicz. By zasięgnąć informacyi o Wołyniu, wysłał tam Stanisław August, apostoła rewolnego, Kickiego; który wprawdzie widział wielu niechętnych, lecz nie sądził, by z tej strony należało obawiać się czegoś przeciwnego. Istotnie dzięki chwiejności malkontentów udało się królowi pozyskać Kozuckiego, Stroynowskiego, Gabryela Olizara i Leona Hulewicza, którzy para-

lizowali destrukcyjną działalność Pułaskiego, Kurdwanowskiego, Świętosławskiego i tworzyli zawiązek zwartego stronnictwa rządowego, rosnącego szybko w siły dzięki opiece i staraniom Hugona Kołłątaja. Odniosło też ono świetne, choć tylko częściowe zwycięztwo na sejmikach lutowych 1792, na sejmiku w Krzemieńcu, gdzie złamało wpływ Sanguszki, w Łucku i Włodzimierzu, gdzie pokonało Czackich. Tymczasem powstała konfederacya w Targowicy. Nim żołnierz rosyjski stanął na ziemi Wołyńskiej, malkontenci przygotowywali umysły do przyjęcia generalności, szerząc demoralizacyę, której wynikiem był oziębły stosunek obywatelstwa wołyńskiego do wojsk ks. Józefa. Skonfederowanie Wołynia przeprowadził Branicki bez współudziału Potockiego i generalności i »poobsadzał« godności wojewódzkie swoimi ludźmi. Laska marszałkowska w Łucku dostała się dn. 9. lipca w ręce Antoniego Pułaskiego przeciw Janowi Zagórskiemu, we Włodzimierzu marszałkiem obrano Kajetana Kurdwanowskiego przeciw Benedyktowi Hulewiczowi (dn. 13. lipca). Cała działalność konfederacyi łuckiej ograniczała się do zaprzysięgania szlachty, mieszczaństwa i »gminnego pospólstwa« do kontrolowania obywateli za pośrednictwem »stójek«, do dostarczania podwód i furażu korpusowi Derfeld'ena, pod którego asekuracyą Wołyń pozostawał, zresztą żadnej nie miała ona samodzielności, we wszystkich sprawach odwoływać się musiała do Generalności i słuchać jej rozkazów.

Na rok przyszły mamy już przygotowanych w tece kilka wydawnictw, których omówienie odkładamy do następnego sprawozdania; na tem miejscu wspomniemy tylko o rozpoczęciu prac przygotowawczych do nowego wydawnictwa na szersze rozmiary, stanowiącego jak gdyby uzupełnienie i dalszy ciąg ogłoszonego w tym roku wydania *Ogrodu Fraszek* Potockiego. Mamy na myśli rękopis p. t. »*Wirydarz* Trembeckiego«, będący obecnie własnością Radcy kons. dra Mizerskiego w Poznaniu, który na prośbę naszą udzielił nam łaskawie pozwolenia na ogłoszenie go w naszych publikacyach, za co mu na tem miejscu najgorętsze wyrażamy podziękowanie; edycyi podjął się zasłużony wydawca Potockiego, prof. Al. Brückner z Berlina. O znaczeniu tego rękopisu pisze on co następuje: »Wiek XVII. produkował olbrzymią ilość poezyi i niemniejszą liczbę rękopisów-kopij, zbiorów tej poezyi, zastępujących druk, do którego poezya ta, z najrozmaitszych względów i przyczyn, docisnąć się nie mogła. Liczne z tych kopij dotrwały czasów naszych i posiada je każda biblioteka, prywatna czy publiczna; wszystkie niemal chromają na te same błędy: niepoprawność tekstu, co przez dziesiąte czy setne ręce przechodził, co raz po drodze się pogarszając; anonimowość: kopie podają n. p. elukubracye rozmaitych Morsztynów i t. d., nie wymieniając wcale autorów albo całkiem ogólnikowo nazwisko autorskie zaznaczając, stąd konfuzya zupełna; wynika z tego mieszanina najrozmaitszych autorów i niewie się, kogo się ma właściwie przed sobą. Najcenniejszą kopią całego XVII. wieku okazał się *Wirydarz* Trembeckiego; Trembecki, poeta sam, zażyły z Morszty-

nami, Potockim i i. zbierał całymi latami ich utwory, przepisywał je starannie, wedle autorów, wedle oryginałów; w całym chaosie poetyckim wieku XVII. stanowi ten jego zbiór *Wirydarz* ów stały punkt, kotwicę niby, co po tych rozbujałych fluktach poetyckich okręt badacza jedyna utrzymać zdoła. *Wirydarz*, znany z badań i częściowych ogłoszeń p. Plebańskiego w *Bibliotece Warszawskiej* 1889 i 1890 r. już dawniej, zawiera dzieła obszerniejsze, epiczne, pieśni i fraszki kilkunastu poetów: Karmanowskiego, Naborowskiego, Szlichtynga, Zbygniewa i Andrzeja Morsztynów, W. Potockiego, Trembeckiego i kilku innych, osobno są i rzeczy ananimowe; wiele z tych wszystkich rzeczy może uchodzić za *unica*. Sama rozmaitość autorów i dzieł ich nadaje temu zbiorowi wyjątkową wartość; rękopis daje niby w przecięciu najwierniejszy obraz całej poetyckiej produkcyi XVII. wieku, szczególniej różnowierczej, górującej talentami i treścią nad katolicką. Dla tej całkiem wyjątkowej wagi rękopisu ogłoszenie jego jest w wysokim stopniu pożądane. Wydanie zamierzone odda miłośnikom dawnej literatury, już dla nadzwyczajnego urozmaicenia tonu i treści, walne usługi: jak żadne inne, uwydatni ono wypukle całą świeżość, bujność, bogactwo dawnej weny poetyckiej; także dla historyi kultury przybędą tu skarby nieznane«.

Kopiowanie rękopisu tego jest już prawie w całości dokonane; po przeprowadzeniu potrzebnych uzupełnień i porównań przez wydawcę mamy nadzieję przystąpić rychło do druku publikacyi.

Dzielimy się wreszcie jeszcze jedną wiadomością z naszymi członkami. Dotychczasowa nasza akcya wydawnicza przedstawiała dotkliwy brak z tego względu, że nie posiadaliśmy organu, któryby informował zagranicę o wynikach naukowych ogłoszonych przez nas publikacyj. Język polski, jak inne słowiańskie, znane są niewielu tylko badaczom zachodnim, wobec czego rezultaty osiągnięte przez naukę naszę o ile się poprzestanie na spisaniu ich w języku polskim, pozostają często niedostępne dla nauki zachodniej. W interesie samych autorów, jako też w celu wywalczenia pracy naszej należnego znaczenia u postronnych, leży tedy ogłaszanie obszerniejszych sprawozdań z dzieł naukowych polskich w jednym z języków zachodnich, któreby umożliwiły wszystkim zapoznać się z naszym dorobkiem naukowym. Na tę drogę, za przykładem Akademii Umiejętności w Krakowie zaczynają w ostatnich czasach wstępować niektóre inne instytucye naukowe i redakcye pism naukowych polskich; nie mogliśmy i my zwlekać dłużej z stworzeniem tego rodzaju organu informacyjnego dla zagranicy. Na posiedzeniu z dnia 12. lutego 1907 uchwalił tedy Wydział założyć osobny Biuletyn publikacyj Towarzystwa dla zagranicy, mający podawać obszerniejsze streszczenia z ogłoszonych przez nas prac w językach: francuskim, angielskim, niemieckim lub łacińskim. Na początku zamierzamy ogłosić zbiór streszczeń wszystkich publikacyj, wydanych od zawiązania Towarzystwa następnie zaś pojawiać się będą podobne streszczenia za każdy rok z osobna. Zaraz też po wspomnianej uchwale zabrał się Wydział do zgromadzenia po-

trzebnego materyału dla Biuletynu; nie z jego winy rzecz przeciągnęła się nieco dłużej. Obecnie materyał ten, za siedm pierwszych lat istnienia Towarzystwa, mamy już zebrany w całości i oddajemy go właśnie pod prasę drukarską; w krótkim tedy czasie pierwszy zeszyt Biuletynu będzie się mógł ukazać na widok publiczny. Biuletyn ów, rozsyłać będziemy wszystkim ważniejszym instytucyom naukowym i bibliotekom publicznym świata.

Wydawnictwa nasze przesyłaliśmy w roku ubiegłym następującym Bibliotekom: Bibliotece publicznej w Charkowie, hr. Tarnowskich w Dzikowie, hr. Działyńskich w Kórniku, Akademii umiejętności, XX. Czartoryskich i Jagiellońskiej w Krakowie, hr. Baworowskich, hr. Dieduszyckich (Poturzyckiej), im. Ossolińskich, Pawlikowskich i Uniwersyteckiej we Lwowie, Stacyi naukowej polskiej w Paryżu, Raczyńskich i Towarzystwa przyjaciół nauk w Poznaniu, Muzeum narodowemu polskiemu w Rapperswylu, XX. Sanguszków w Sławucie, hr. Branickich w Suchej, Towarzystwa naukowego w Toruniu, Redakcyi »Le Monde Oriental« w Upsali, hr. Krasińskich, hr. Zamoyskich, Bibliotece publicznej i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, hr. Branickich w Wilanowie i Towarzystwa Przyjaciół nauk w Wilnie. Prócz tego, częściowo wydawnictwami naszemi, częściowo innemi publikacyami, jakie nam złożono w znaczniejszej liczbie, zasililiśmy w tym roku kilka innych księgozbiorów, a mianowicie: Bibliotekę publiczną im. Szajnochy w Samborze, Towarzystwo Uniwersytetu ludowego w Krakowie, Bibliotekę Uniwersytetu ludowego im. Mickiewicza w Przemyślu, wreszcie Bibliotekę Seminaryum Słowiańskiego przy Uniwersytecie w Petersburgu.

III.

Sprawa zakładania Bibliotek publicznych w ważniejszych miastach prowincyonalnych.

Gromadzenie zbiorów bibliotecznych. Czasopisma udzielane bezpłatnie w r. 1907 i od pocz. r. 1908. Dary w książkach i innych przedmiotach bibliotecznych. Obecny stan naszych zbiorów. Kwestya funduszów na zakładanie bibliotek prowincyonalnych. Pismo do Prezydentów sześciu większych miast prowincyonalnych Galicyi o poparcie sprawy i jego rezultat.

Myśl nasza gromadzenia zbiorów celem zakładania bibliotek publicznych w ważniejszych miastach prowincyonalnych doznawała i w tym roku życzliwego i wydatnego poparcia w szerokich warstwach społeczeństwa, ze strony instytucyi publicznych, redakcyj i jednostek prywatnych, które nam przesyłały liczne nieraz znaczne i bardzo cenne dary w książkach i innych przedmiotach bibliotecznych.

W r. 1907 otrzymywaliśmy bezpłatnie następujące dzienniki i czasopisma: z Baku: Farys; z Byto-

mia: Gwiazda Katolik; z Chicago: Gazeta Polska Chicagowska, Strażnica; z Cieszyna: Gwiazda Cieszyńska; z Częstochowy: Dzwonek Częstochowski; z Krakowa: Krytyka, Okólnik rybacki, Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne; ze Lwowa: Czasopismo techniczne, Gazeta Lwowska, Gazeta mleczarska, Gorzelnik, Lwowianin, Przegląd hygieniczny, Przegląd prawa i administracyi, Przełom, Przewodnik gimnastyczny, Przewodnik Kółek rolniczych (6 egz.), Przewodnik naukowy i literacki, Rolnik, Rodzina i szkoła, Sylwan, Szkoła, Taternik, Teka Konserwatorska, Wiedza i praca, Związek; z Łodzi: Rozwój; z Petersburga: Kraj; z Poznania: Dziennik poznański, Przegląd gorzelniczy, Przewodnik Katolicki, Słowo Boże, Ziemianin; z Rzeszowa: Muzeum przemysłowe (2 egz.), ze Stanisławowa: Wychowanie i Oświata (2 egz.), z Tarnopola: Głos polski; z Tarnowa: Głos rolniczy; z Uppsali: Le Monde Oriental; z Warszawy: Biblioteka Warszawska, Gazeta lekarska, Krytyka lekarska, Łowiec polski, Pamiętnik Tow. lekarskiego, Przegląd felczerski, Przegląd filozoficzny, Przegląd Katolicki (5 egz.), Pszczelarz i ogrodnik, Szkoła polska, Ziarno; razem 52 czasopism, niektóre w kilku egzemplarzach.

Pod koniec roku udaliśmy się do Redakcyj licznych innych pism polskich z prośbą o nadsyłanie nam egzemplarzy swoich wydawnictw, poczynając od r. 1908. Wynik tej akcyi okazał się bardzo wydatnym; to też jakkolwiek szczegóły te należą właściwie do sprawozdania przyszłorocznego, pospieszamy już teraz podzielić się z członkami radosną wiadomością, że od 1. stycznia 1908 otrzymujemy ponadto następujące jeszcze czasopisma: z Kołomyi: Gazeta Kołomyjska, Goniec Pokucki; z Krakowa Głos narodu, Misye Katolickie, Nowa Reforma, Ojczyzna, Przegląd lekarski (2 egz.), Przewodnik bibliograficzny, Rocznik lekarski; ze Lwowa: Ateneum Polskie, Czasopismo Galicyjskiego Tow. aptekarskiego, Dziennik Polski, Gazeta Kościelna, Gazeta ludowa, Gazeta niedzielna, Gmina, Jedność, Jutrzenka Polska (2 egz.), Kuryer lwowski, Lwów w cyfrach (2 egz.), Miesięcznik fotograficzny (2 egz.), Nafta, Ognisko, Oszczędność, Przegląd weterynarski, Przewodnik pożarniczy, Przewodnik przemysłowy, Urzędnik prywatny; z Łodzi: Czasopismo lekarskie; z Rzeszowa: Muzeum przemysłowe (2 egz.); ze Sambora: Gazeta Samborska; ze Stanisławowa: Wychowanie i Oświata (2 egz.); z Tarnowa: Poradnik językowy; z Warszawy: Gazeta Sądowa Warszawska, Ogród, Społeczeństwo (35 czasopism). Razem otrzymuje tedy obecnie Towarzystwo nasze 87 czasopism.

Nadto udzielili nam bezpłatnie w darze JWPP.: oraz instytucye [1]).

W książkach: dr. Balzer O., 67; Bałaban J., 2; Bauerowa 121; Biblioteka publiczna w Charkowie 1; Biblioteka Uniwersytetu lwowskiego, 10; inż. Brodowicz, 1; Chodynicki H., 1; dr. Czer-

[1]) Cyfry oznaczają ilość tomów, wzgl. sztuk. Osoby co do których nie podano miejsca zamieszkania, mieszkają we Lwowie.

wiński K., 32; dr. Dybowski B., 28; Dyrekcya gimnazyum Franciszka Józefa, 1; Dyrekcya szkoły realnej w Tarnopolu, 1; Dzierżyński J., 83; Dzieślewski W., 76; Grużewski B., 14; dr. Hahn W., 95; bar. Harsdorf z Lipicy Dolnej, 175; Hoszowski J., 1; dr. Jurasz, 30; Z biblioteki ś. p. Kawczyńskiego M. w Krakowie, 109; Kordys R., 2; Krajewski, 1; przez Krakowską Kasę Oszczędności, 582; Łusakowski W., 15; ze spadku po ś. p. Pawlikowskim M., 777; Podlewski Fr., z Warszawy, 40; Dar profesorów Uniwersytetu lwowskiego, 323; Przybysławski Wł., 10; dr. Radziszewski B., 121; Rappé W., 23; dr. Semkowicz A., 336; Siciński St., 62; Świtkowski M. W. w Krakowie, 44; X. Sygański J., 24; Terlecka M., 17; Towarzystwo gospodarcze, 55; Towarzystwo historyczne, 52; Towarzystwo politechniczne, 3; dr. Troskolański T., 1; Wróblewski K., 1; Wydział »Czytelni Akademickiej«, 1; Zarząd drukarni W. Łozińskiego, 14; dr. Zipper A., 15; ś p. dr. Żuliński J., 47.

W atlasach i mapach: p. Dzierżyński 3; Dzieślewski 1; ze spadku po ś. p. Pawlikowskim M. 7; przez Krakowską Kasę Oszczędności, 1; dr. Semkowicz A., 2.

W nutach: przez Krakowską Kasę Oszczędności, 17.

W rycinach i sztychach: przez Krakowską kasę Oszczędności, 3.

W rękopisach: przez Krakowską Kasę Oszczędności, 1 ze spadku po ś. p. Pawlikowskim M., 1.

Ogółem wykazują dotąd nasze inwentarze: w książkach: 17001 numerów, 23243 tomów, w atlasach i mapach 70 nrów, w nutach 28 nrów, w rękopisach 15 nrów, w rycinach i sztychach 71 nrów, w monetach i medalach 234 nrów, w przedmiotach muzealnych 5 nrów.

W powyższym spisie nie są jeszcze wymienione niektóre dary, których dotąd nie zdołaliśmy skatalogować, między innymi znaczniejsze: ofiarodawców z Krakowa przez Krak. Kasę Oszczędności (2 skrzynie), Tow. »Ogniwo« w Zurychu (1 skrzynia), WP. Kamili Zagórskiej we Lwowie i in.

Wszystkim Tym łaskawym Ofiarodawcom, za ich życzliwe i tyle skuteczne poparcie naszych usiłowań, wyrażamy podziękowanie najszczersze, dołączając jeszcze osobne wyrazy wdzięczności dla firmy WP. Kauczyńskiego i Oberskiego we Lwowie, która podobnie jak dawniej, tak i w r. 1907 udzielała nam bezpłatnie skrzyń na pomieszczenie naszych zbiorów. Równocześnie zwracamy się z ponowną prośbą do wszystkich naszych członków, ażeby o pomnażaniu tych zbiorów statecznie pamiętali, nadsyłając nam bądź to własne, dla siebie zbędne, książki i inne przedmioty bibiloteczne, bądź też popierając tę myśl w gronie swoich znajomych.

Jak dawniej, tak też i obecnie, wyniki naszej działalności w kierunku gromadzenia zbiorów bibliotecznych przedstawiają się tedy pod każdym względem korzystnie. Daleko oporniej idzie akcya w innym kierunku co do zgromadzenia funduszów pie-

nieżnych na założenie bibliotek. Fundusz ten, z powodów, o których mówiliśmy poprzednio (str. 3 i 4) nieznacznie się tylko w ciągu r. 1907 powiększył, wzrastając z 2063 kor. 1 h. do wysokości 2157 kor. 83 h. Pragnąc przyspieszyć rychlejsze zgromadzenie kapitałów na ten cel uchwalił Wydział na posiedzeniu z d. 12. lutego 1907 udać się z osobistą prośbą do Panów Prezydentów większych miast prowincyonalnych Galicyi, ażeby ujęli w swe ręce akcyą na miejscu celem zgromadzenia potrzebnych funduszów, i przesłał im obszerniejsze pismo omawiające zarówno doniosłość sprawy, jako też środki i sposoby, za pomocą których myśl ta dałaby się urzeczywistnić. Pismo to, ze względu na programowe jego znaczenie podajemy tu w dosłownem brzmieniu:

»Jaśnie Wielmożny Panie Prezydencie! Poczynając od roku 1903, Wydział tutejszego Towarzystwa dla popierania nauki polskiej rozpoczął akcyą celem zakładania bibliotek publicznych w ważniejszych miastach prowincyonalnych Galicyi. Szczegółowe objaśnienie wielkiej doniosłości kulturalnej, jaką ta sprawa przedstawia, ostateczny cel, do którego wydział w tym celu kierunku dąży, wreszcie środki, zapomocą których myśl ta mogłaby być urzeczywistnioną, wyłuszczone są bliżej w załączonym memoryale, ogłoszonym przez Towarzystwo p. t. *W sprawie założenia bibliotek publicznych w ważniejszych miastach prowincyonalnych.* Ogólnie nadmienimy tutaj, że chodzi przedewszystkiem o dwie rzeczy, t. j. 1) o zebranie wielkiego materyału książkowego, conajmniej z kilkudziesięciu tysięcy tomów złożonego, jako pierwszego zawiązku biblioteki publicznej, któryby od razu na szersze rozmiary zaspokoił potrzeby czytającej publiczności; 2) o zebranie, dla każdej z osobna miejscowości, odpowiedniego funduszu 80.000—100.000 kor., celem zbudowania gmachu bibliotecznego z odpowiedniemi urządzeniami i stale mianowanymi, wyłącznie zawodowi swemu oddanymi urzędnikami bibliotecznymi; albowiem tylko w takim wypadku można rokować tej instytucyi trwałe istnienie a zarazem powodzenie w urzeczywistnieniu zakreślonych jej celów.

»Akcya nasza w kierunku gromadzenia książek i innych przedmiotów bibliotecznych (atlasy, mapy, monety, medale, ryciny i t. p.) wydała w ciągu krótkie gostosunkowo czasu niezwykle dodatni rezultat. O jej postępie świadczą załączone sprawozdanie Wydziału z lat 1903—1906, a mianowicie ustępy w sprawozdaniu z r. 1903 na str. 9—13, w sprawozd. z r. 1904 na str. 11—17, w sprawozd. z r. 1905 na str. 14—17, w sprawozd. z r. 1906 na str. 15—17, na które pozwalamy sobie zwrócić uwagę Jaśnie Wielmożnego Pana Prezydenta. W przeciągu czterech lat zgromadziliśmy ok. 20.000 tomów książek, które po uzupełnieniu niektórych luk mogłyby stworzyć jedną wielką bibliotekę prowincyonalną.

»Daleko oporniej idzie sprawa gromadzenia funduszów pieniężnych na założenie rzeczonych bibliotek. Obecnie fundusz ten wynosi 2063 kor., a powstał on prawie wyłącznie z własnej naszej dotacyi, którą na ten cel od dwu lat, corocznie po 1000 kor.

przeznaczamy. Pomocy z zewnątrz nie doznaliśmy prawie żadnej, nawet z tej strony, która w sprawie tej najbardziej jest interesowana, t. z. ze strony większych miast prowincyonalnych w Galicyi. Wobec wysokiej sumy (ok. 100.000 kor.) potrzebnej na założenie jednej biblioteki prowincyonalnej, ostateczne urzeczywistnienie tej myśli musiałoby odwlec się w daleką przyszłość, gdyby w dalszym ciągu fundusz biblioteczny zasilać się miał, jak dotąd, wyłącznie z naszej własnej dotacyi. Pożądaną i konieczną jest pomoc ze strony samych miast prowincyonalnych, której tembardziej spodziewać się możemy, że chodzi tu o jeden z najżywotniejszych interesów kulturalnych tych miejscowości.

»Z tego powodu podpisany Wydział Towarzystwa uchwalił zwrócić się do Panów Prezydentów sześciu większych miast prowincyonalnych Galicyi z uprzejmą prośbą o podjęcie inicyatywy i zorganizowanie szerszej akcyi na miejscu, celem zbierania funduszów, któreby w każdem z tych miast umożliwiły rychlejsze założenie biblioteki publicznej. Akcya ta dałaby się przeprowadzić najsnadniej przez stworzenie osobnego stałego komitetu miejscowego, pod przewodnictwem Prezydenta miasta, złożonego z mężów wybitniejszych, a zarazem sprawie niniejszej oddanych, i sprężyście działających, który to komitet, podzielony w razie potrzeby na odpowiednie sekcye, podjąłby się zadania przysporzenia funduszów na cel powyższy.

»W wykonaniu tej uchwały podpisany Wydział ma zaszczyt zwrócić się do Jaśnie Wielmożnego Pana Prezydenta z uprzejmą prośbą o podjęcie inicyatywy i wdrożenie akcyi, celem możliwie rychłego zawiązania komitetu, któryby podjął się urzeczywistnienia wskazanych zadań. Pozwalamy sobie zwrócić uwagę na to, że byłoby rzeczą pożądaną, ażeby członkowie Komitetu od razu dokładnie zaznajomili się ze stanem całej sprawy, i w tym celu dołączamy tu do rozdzielenia pomiędzy nich 10 exempl. wyż wspomnianego memoryału; w razie potrzeby możemy ich przesłać więcej.

»Co do źródeł, z których komitet mógłby czerpać fundusze na cel powyższy, zwracamy przedewszystkiem uwagę na ustęp naszego sprawozdania z roku 1905 str. 17—18, gdzie w sposób schematyczny sprawa ta została bliżej omówioną. Tutaj ogólnie nadmieniamy, że zródła te są liczne i dadzą się zgrupować w dwa działy, a mianowicie: I. Subwencye, zasiłki, datki, których uzyskanie, byłoby rzeczą zabiegów Komitetu, jako to: *a)* roczna stała subwencya Reprezentacyi miejskiej, *b)* takaż subwencya sąsiednich rad powiatowych; *c)* subwencye miejscowych instytucyj finansowych, jak Kas oszczędności, banków, Towarzystw zaliczkowych i t. p. *d)* datki miejscowej publiczności, u której należałoby szerzyć zrozumienie doniosłości sprawy; II. Dochody z odpowiednich przedsiębiorstw, których urządzenie byłoby również rzeczą Komitetu, jako to: odczytów, koncertów, widowisk, balów, rautów, festynów, loteryj fantowych i t. p.

»Zebrane fundusze mogłyby pozostawać albo pod bezpośrednim zarządem samego Komitetu, albo też mogłyby być przesyłane naszemu Towarzystwu, które przechowałoby je (w depozycie Gal. Kasy Oszczędności we Lwowie) jako fundusz nienaruszalny na założenie biblioteki publicznej w danej miejscowości wyłącznie przeznaczony, i osobno dla siebie oprocentowany.

»Podpisany Wydział nie może na razie przesądzać, w którem z sześciu większych miast prowincyonalnych Galicyi przystąpi najpierw do założenia bibloteki publicznej. W chwili decyzyi wpłynie na to zapewne uwzględnienie istotnej, najnaglejszej potrzeby jak się ona ze stanowiska interesów kulturalnych i narodowych przedstawiać będzie, jak niemniej okoliczność, które z miast zbierze do tego czasu największe fundusze. Wszelako nawet dla tych miast, które ze względu na przytoczone co dopiero motywa stanęłyby tu na drugim lub dalszym planie, rozpoczęcie żywej, energicznej akcyi w kierunku gromadzenia funduszu bibliotecznego jest już teraz rzeczą wskazaną, gdyż znaczniejsza suma na ten cel zebrana umożliwiłaby w najbliższej potem przyszłości założenie dalszych bibliotek publicznych, dla których materyał książkowy, sądząc z dotychczasowego powodzenia naszej akcyi w tym kierunku, tymczasem się zbierze.

»Wyrażając nadzieję, iż poruszona tu, tyle doniosła sprawa znajdzie w Jaśnie Wielmożnym Panu Prezydencie życzliwego i gorliwego Orędownika, pozwalamy sobie z pełnem zaufaniem złożyć ją w Jego ręce i polecić łaskawej Jego opiece, a zarazem prosimy uprzejmie o łaskawą wiadomość co do wyniku naszej prośby jako też na przyszłość co do postępu zainicyowanej w określonym kierunku akcyi.

»Za Wydział Towarzystwa i t. d.«

Powyższe pismo, w sześciu równobrzmiących egzemplarzach rozesłane zostało dn. 29. marca 1907 r. pod osobistymi adresami Panów Prezydentów sześciu najważniejszych miast prowincyonalnych Galicyi. Z pomiędzy nich Pan Ludwik Puntschert, prezydent m. Tarnopola odpowiedział odwrotnie, że gotów jest zająć się tą sprawą, atoli ze względu na chwilowy wyjazd do uzdrowiska musi ją odłożyć na czas późniejszy; o wyniku zapowiedzianej akcyi nie otrzymaliśmy dotąd dalszej wiadomości. Pięciu innych Panów Prezydentów nie udzieliło nam żadnej odpowiedzi na wysłane pismo.

II. Sprawozdanie kasowe.

1. Rachunek obrotu kasowego.

Przychód.

Pozycya	Przedmiot	K.	h.
1	Wkładki członków:		
	a) czynnych założycieli:		
	α) po 200 K . . . . 2 . . 400 — K		
	β) po 100 K . . . . 1 . . 100·— »		
	γ) po 50 K . . . . 6 . . 300·— »		
	δ) w mniejszych kwotach . . 30·— »	830	—
	b) wspierających dożywotnich:		
	po 50 K . . . . 4 . . 200·— K	200	—
	c) czynnych zwyczajnych:		
	α) za rok 1906 i poprzednie . . . 318·— K		
	β) za rok 1907 . . . . 2502.— »		
	γ) za rok 1908 i następne . . . . 203·— »	3023	—
	d) wspierających zwyczajnych:		
	α) za rok 1906 . . . . . . 50·— K		
	β) za rok 1907 . . . . . . 342·— »		
	γ) za rok 1908 . . . . . . 38·— »	430	—
2	Ze sprzedaży wydawnictw Towarzystwa:		
	a) własnej . . . . 51·62 K		
	b) księgarskiej . . . . . . 280·80 »	332	42
3	Odsetki:		
	a) od efektów funduszu zakładowego . 1663·88 K		
	b) od efektów funduszu bibliotecznego . 59·70 »		
	c) od tymczasowo lokowanych kapitałów . 41·15 »	1764	73
4	Subwencye:		
	a) Ministerstwa Oświaty . . . . . 1200·— K		
	b) Sejmu krajowego . . . . . . 1000·— »		
	c) Rady miasta Lwowa . . . . . . 500·— »		
	d) Towarzystwa Kredytowego Ziemsk. 200·— »	2900	—
5	Datki i naddatki:		
	a) zwyczajne . . . . 153·14 K		
	b) na fundusz biblioteczny . . . . . 39·52 »	192	66
	Razem . . .	9672	81

Rozchód.

Pozycya	Przedmiot	K.	h.
1	Dotacya funduszu zakładowego:		
	a) wkładki członków:		
	α) czynnych założycieli . . 830·— »		
	β) wspierających dożywotnich . . 200·— »	1030	—
2	Dotacya funduszu bibliotek prowincyonalnych:		
	a) datki na fundusz biblioteczny . . 39·52 K		
	b) odsetki od funduszu bibliotecznego . 59·70 »	99	22
3	Druk, papier i broszurowanie wydawnictw Towarzystwa	4481	40
4	Honorarya autorów	2590	23
5	Zasiłki na cele naukowe	200	—
6	Zarząd zbiorów bibliotecznych:		
	a) pomoc kancelaryjna . . . . . . 219·— K		
	b) administracya . . . . 69·26 »	288	26
7	Druki administracyjne	24	90
8	Wydatki administracyjne:		
	a) bieżące . . . . 630·90 K		
	b) honoraryum za kierownictwo administracyi . . . . 300·— »	930	90
9	Depozytowe, eskont, prowizya za zrealizowanie kuponów	27	90
	Razem . . .	9672	81

32

2. Rachunek funduszu zakładowego.

Przychód.

Pozycya	Przedmiot	Gotówka K.	Gotówka h.	Efekty K.	Efekty h.
1	Stan funduszu zakładowego z dniem 31 grudnia 1906:				
	a) Efekty (listy galic. Towarz. kredyt. ziemsk.)				
	S. III. sztuk 15 po 2000 K . .			30000	—
	S. IV. sztuk 10 po 1000 K . .			10000	—
	S. V. sztuk 11 po 200 K . .			2200	—
	b) Lokacya tymczasowa	623	41		
2	Wkładki członków czynnych założycieli	830	—		
3	Wkładki członków wspierających dożywotnich	200	—		
4	Zakupiono list zast. gal. Tow. kred. Ziemskiego. S. IV. nr. 2642 na 1000 K				
	Razem . . .	1653	41	43200	—

Rozchód.

Pozycya	Przedmiot	Gotówka K.	Gotówka h.	Efekty K.	Efekty h.
1	Zakupiono list zastawny galic. Tow. kredyt. ziemsk.	960	10	—	—
2	Lokacya tymczasowa	693	31	—	—
	Razem . . .	1653	41	—	—

Stan funduszu zakładowego z końcem 1907 r.

		K.	h.
1	Gotówka	693	31
2	Efekty (listy zast. galic. Tow. kredyt. ziemsk.):		
	S. III. Nr. 4400. 4488. 7312. 16078 17745. 36572. 38345. 44049. 44572. 44573. 44574. 45120. 46062. 46161. 48517. po 2000 K	30000	
	S. IV. Nr. 129. 2642. 12429. 12656. 14524. 15431. 15925. 15971. 16758. 17373. 17399. po 1000 K	11000	
	S. V. Nr. 30457. 30459. 30920. 30921. 31738. 31739. 31740. 33168. 33234. 33241. 33250. po 200 K	2200	
	Razem . . .	43893	31

33

3. Rachunek funduszu bibliotek prowincyonalnych.

Przychód.

Pozycya	Przedmiot	Gotówka K.	Gotówka h.	Efekty K.	Efekty h.
1	Stan funduszu bibliotecznego z dniem 31. grudnia 1906:				
	a) Efekty (listy zastawne galic. Tow. kred. ziem.) S. IV. Nr. 17241. 17442. po 1000 K 2 sztuki . .			2000	—
	b) Gotówka	63	01		
2	Datki na fundusz biblioteczny . . .	39	52		
3	Odsetki od funduszu bibliotecznego .	59	70		
	Razem . . .	162	23	2000	—

Rozchód.

Pozycya	Przedmiot	Gotówka K.	Gotówka h.	Efekty K.	Efekty h.
1	Depozytowe, prowizya za realizacyą	4	40		
2	Lokacya tymczasowa	157	83		
	Razem . . .	162	23		

Stan funduszu bibliotek prowincyonalnych z końcem 1907 r.

1	Gotówka	157	83
2	Efekty (listy zastawne galic. Tow. kredyt. ziemsk. S. IV. Nr. 17241. 17442.)	2000	—
	Razem . . .	2157	83

Za zgodność z księgami:

J. Ross. *Wł. Schmidt.*

III. Skład Wydziału Towarzystwa

w r. 1907.

Prezes:

Antoni Małecki.

Wiceprezes:

Oswald Balzer.

Skarbnik:

Władysław Abraham.

Sekretarz:

Przemysław Dąbkowski.

Członkowie Wydziału:

Ludwik Finkel.
Wiktor Hahn.
Jan Leciejewski.
Emanuel Machek.
Stefan Niementowski.
Józef Rychter.
Maryan Smoluchowski.
Rudolf Zuber.

Komisya skontrująca:

Józef Buzek.
Juliusz Ross.
Władysław Schmidt.

IV. Instytucye i osoby,

które poparły cele Towarzystwa znaczniejszymi datkami.

Ministerstwo Wyznań i Oświaty w Wiedniu udzieliło w latach 1903—1905 i r. 1907 subwencyj w kwocie po 1200 kor., razem 4800 kor.
Reprezentacya miasta Lwowa udzieliła w r. 1904—1907 subwencyj w kwocie po 500 kor., razem 2000 kor.
Sejm krajowy król. Galicyi udzielił w r. 1902 i 1904 subwencyj w kwocie po 500 kor., w r. 1905 — 1907 w kwocie po 1000 kor., razem 4000 kor.
Towarzystwo kredytowe ziemskie we Lwowie udzieliło w roku 1907 subwencyi w kwocie 200 kor.
Pani E. S. w rocznicę zgonu swego Małżonka złożyła w r. 1904 kwotę 400 kor.

V. Poczet członków Towarzystwa

w r. 1907.

---

1. Członkowie czynni założyciele.

(171 członków z wkładką 200 K.).

Abraham Władysław, dr., prof. uniw., Lwów.
Anczyc Wacław, właściciel drukarni, Kraków.
Antoniewicz Bołoz Jan, dr., prof. uniw., Lwów.
B. P., Warszawa.
J. E. Badeni Stanisław, hr., dr., marszałek krajowy, Lwów.
Balzer Oswald, dr., prof. uniw., Lwów.
Bank parcelacyjny, Lwów.
Bank zaliczkowy, Lwów.
Baranowski Bolesław, radca szkolny, Lwów.
Baranowski Ignacy, dr., Warszawa.

Bełtowski Juliusz, prof. szkoły przemysłowej, Lwów.
Bełza Stanisław, adw. przys., Warszawa.
Biblioteka Kórnicka, Kórnik.
Biblioteka Poturzycka, Lwów.
Biesiadecki Franciszek, właśc. dóbr, Firlejów.
J. E. X. Bilczewski Józef, dr., arcybiskup obrz. łac., Lwów.
Birkenmajer Ludwik, dr., prof. kraj. szkoły rolniczej, Czernichów.
Blauth Jan, dr., doc. politechniki, Lwów.
Bloch Jan, Warszawa. (†1901).
Bodaszewski Łukasz, inżynier cywilny, Lwów.
Borkowski Jerzy, hr., Kasperowce.
Bratkowski Leon, właśc. real., Lwów.
Bucewicz Nestor, dr., Warszawa. (†1906).
X. Bulwicz, Chabarowsk.
Bykowski Jaxa Juliusz, prof. politechniki, Lwów.
Bylina Józef, dr., adw. kraj., Stryj.
Cielecki Zaremba Artur, poseł na Sejm, Hadynkowce.
Czosnowski-Colonna Izydor, hr., Rzym.
Czytelnia polska, Leoben.
Dąbkowski Przemysław, dr., docent Uniw., Lwów.
Dąbrowski Paweł, dr., adw. kraj., Lwów.
Dembiński Bronisław, dr., prof. uniw., Lwów.
Dorożewski Napoleon, st. radca Skarbu, Lwów.
Drukarnia Związkowa pierwsza, Lwów.
Dziedzicki Ludwik, inspektor szkolny, Lwów (†1904).
Dzieślewski Roman, prof. politechniki, Lwów.
Dziwiński Placyd, dr., prof. politechniki, Lwów.
Fabiani Cels, adw. przys., Warszawa.
Feist Aleksander, przemysłowiec, Warszawa
Fiedler Tadeusz, profesor politechniki, Lwów.
X. Fijałek Jan, dr., prof. uniw., Lwów.
Finkel Ludwik, dr., prof. uniw , Lwów.
Frommel Juliusz, dyrektor Akademii rolniczej, Dublany.
Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Jadwigi, Maryli, Zygmunta i Haliny Bełzów.
Fundacya stypendyjna im. ś. p. Dra Jana Towarnickiego, Lwów.
Gajewski Alfons Ludwik, majster bednarski, Warszawa.
Gebethner i Wolff, księgarnia, Warszawa.
Głąbiński Stanisław, dr., prof. uniw., Lwów.
Gostkowski Roman, br., dr., prof. politechniki, Lwów.
Górski Ludwik, b. prezes Tow. kredyt. Ziemskiego, Warszawa.
Grono profesorów gimnazyum IV., Lwów.
Gubrynowicz i Schmidt, księgarnia, Lwów.
Halban Alfred, dr., prof. uniw., Lwów.
X. Hausman Jan, infułat, Lwów (†1904).
Heldenburg Józef, wiceprez. sądu obwod., Złoczów.
Horoch Ludwik, br., Kołki.
Horodyski Leon, właśc. dóbr., Tłusteńkie.
Jaszowski Błażej, ks. dr., prof. uniw., Lwów.

Jung Seweryn, przemysłowiec, Warszawa.
Kadyi Henryk, dr., prof. uniw., Lwów.
Kasa Oszczędności, Tarnopol.
Kasyno Narodowe, Lwów.
Kępiński Stanisław, dr., prof. politechniki, Lwów.
Kijeńska Zofia z hr. Van der Noot, Warszawa (†1905).
Kijeński Van der Noot Stanisław, adw. przys., Warszawa.
Kleniewski Jan, właśc. dóbr, Kluczkowice.
Kon Józef Leon, adw. przys., Warszawa.
Korzeniowski Józef, dr., kustosz bibl. Jagiell., Kraków.
Kosiński Ignacy, notaryusz, Ulanów.
Kossak Tadeusz, właśc. dóbr, Kośmin.
Kováts Edgar, prof. politechniki, Lwów.
Kozłowiecki Adam, właśc. dóbr, Majdan.
Krasiński Adam, hr., dr., ordynat, Warszawa.
Krassowski Maryan, adw. przys., Warszawa.
Krechowiecki Adam, prezes Tow. dziennikarzy, Lwów.
Kronenberg Leopold, br., Warszawa.
Krygowski Zdzisław, doc. politechniki, Lwów.
Krzen Edmund, dyrektor stacyi keramicznej, Lwów.
Kucharski Piotr, dr., Lwów.
Láska Wacław, dr., prof. politechniki, Lwów.
X. Lenkiewicz Zygmunt, dr., prałat, Lwów.
Leopold Józef, właśc. dóbr, Rzepiszew.
Lilien Adolf, właśc. domu bankowego, Lwów.
Löwenstein Natan, dr., adw. kraj., Lwów.
Łazarski Mieczysław, dr., prof. politechniki, Lwów.
Łodziński Bolesław, Lwów.
Łoziński Władysław, dr., członek Izby panów, Lwów.
Łukasiewicz Włodzimierz, dr., prof. uniw., Lwów.
Machek Emanuel, dr., prof. uniw., Lwów.
Małecki Antoni, dr., b. prof. i rektor uniw., Lwów.
Mars Antoni, dr., prof. uniw., Lwów.
Mikułowski-Pomorski Józef, prof. Akademii rolniczej, Dublany.
Muzeum przemysłowe miejskie, Lwów.
Niementowski Stefan, dr., prof. politechniki, Lwów.
Nikorowicz Antym, dyr. galic. Kasy Oszczędności, Lwów.
Nowicki Zygmunt, sędzia pokoju, Nikołajewsk n/Amurem.
Ochenkowski Władysław, dr., prof. uniw., Lwów.
Olearski Kazimierz, dr., prof. politechniki, Lwów.
Orłowicz Michał, notaryusz, Rymanów.
Orzechowicz Bolesław, właśc. dóbr, Kalników.
Osmołowski Jerzy, właśc. dóbr, Bobryk.
Osuchowski Antoni, adw. przys., Warszawa.
Pająk Józef, dr., adw. kraj., Lwów.
Papara Julian, Lwów.
Pawlewski Bronisław, prof. politechniki, Lwów.
Pawlikowski Jan Gwalbert, dr., prof. Akademii rolniczej, Dublany.
J. E. Piętak Leonard, dr., b. minister, Wiedeń.

Pilat Tadeusz, dr., zast. marszałka kraj., Lwów.
Pilecki Zdzisław, adw. przys., Warszawa.
J. E. Piniński Leon, hr., dr., b. namiestnik Galicyi, Lwów.
Piotrowicz, inżynier, Władywostok.
Połoniecki Bernard, właśc. Księgarni Polskiej, Lwów.
J. E. Potocki Andrzej, hr., dr., namiestnik Galicyi, Lwów.
Pragłowska Jadwiga, Komarowice.
Pragłowski Aleksander, właśc. dóbr, Komarowice.
Prawnicy warszawscy.
Raciborski Maryan, dr., prof. Akademii rolniczej, Dublany.
Rada powiatowa, Borszczów.
Rappaport Arnold, Wiedeń (zm. 1907).
Rembieliński Antoni, adw. przys., Warszawa.
Rembowski Aleksander, dr., Warszawa (†1906).
Reprezentacya król. m. Krakowa.
Reprezentacya król. stoł. m. Lwowa.
Rusiecki Ursyn Stanisław, właśc. dóbr, Trojanka.
Rychter Józef, b. prof. politechniki, Lwów.
Rygier Michał, właśc. dóbr, Gorajowice.
Sanguszko Roman, ks., Sławuta.
Sapieha Adam, ks., Lwów (†1903)
Skibniewski Wacław, inżynier, Wołkowce Niżne.
Smoluchowski Maryan, dr., prof. uniw., Lwów.
Sozański Feliks, właśc. dóbr, Kornalowice.
Sozański Stanisław, poseł do Rady państwa, Grabowiec.
Spasowicz Włodzimierz, adw. przys., Warszawa (†1906).
Stadnicki Stanisław, hr., poseł na Sejm kraj., Krysowice.
Steczkowski Jan Kanty, dr., dyrektor Związku kredytowego, Lwów.
Stroynowski Edward, dr., dyrektor Kasy Oszczędności, Lwów.
Świderski Leopold, adw. przys., Warszawa.
Syniewski Wiktor, prof. politechniki, Lwów.
Szawłowski Tadeusz, radca namiestnictwa, Lwów.
Szpilman Józef, dr., rektor akademii weteryn., Lwów.
Talowski Teodor, prof. politechniki, Lwów.
Tarnowski Zdzisław, hr., poseł na Sejm kraj., Dzików.
J. E. Tchorznicki-Mniszek Aleks., prezyd. sądu kraj. wyższ., Lwów.
Towarzystwo Bratniej Pomocy słuchaczów akad. roln., Dublany.
Towarzystwo gospodarskie galicyjskie, Lwów.
Towarzystwo kredytowe ziemskie galicyjskie, Lwów.
Towarzystwo politechniczne, Lwów.
Towarzystwo prawnicze, Lwów.
Towarzystwo przyrodników polskich im. Kopernika, Lwów.
Trepte Konstanty, właśc. księgarni, Warszawa.
Twardowski Kazimierz, dr., prof. uniw., Lwów.
Wawelberg Hipolit, właśc. domu bankowego, Warszawa. (†1901).
Wellisch Leopold, Warszawa.
Wende E. i Sp., księgarnia, Warszawa.
Wierzejski Antoni, dr., prof. uniw., Kraków.
Wiesiołowski Adolf, poseł na Sejm bukowiński, Lwów.

Wiśniewski Leonard, poseł na Sejm krajowy, Lwów.
Witkowski Stanisław, dr., prof. uniw., Lwów.
Wojtowicz Władysław, Odessa.
Wolff Emanuel, dr., em. dyrektor gimnazyum, Kraków.
Wolski Wacław, inżynier, Kraków.
X. Zabłocki Feliks, dr., infułat, Lwów.
X. Zajchowski Józef, dr., kanonik, Lwów.
Zakład narodowy im. Ossolińskich, Lwów.
Zakrzewski Ignacy, dr., prof. uniw., Lwów.
Zaleski Wacław, szef sekcyi w ministerstwie rolnictwa, Wiedeń.
Zamoyska Jadwiga z Działyńskich, hr., Zakopane.
Zamoyski Maurycy, hr., ordynat, Warszawa.
Ziemiecki Zygmunt, Stepanki.
Zjednoczenie Towarzystw młodzieży polskiej za granicą, Zurych.
Zuber Rudolf, dr., prof. uniw., Lwów.

2. Członkowie czynni zwyczajni.

(357 członków z wkładką roczną 8 K).

Aleksandrowicz Stanisław, Lwów.
Aleksandrowiczówna Aniela, Lwów.
Als Rudolf, dr., Rzeszów.
Altenberg Herman, Lwów.
Anc Dominik, Warszawa.
Balzerowa Leokadya, Lwów.
Balzerówna Helena, Lwów.
Bank Rolniczy, Lwów.
Baraniecki Jan, Przemyśl.
Barącz Stanisław, Lwów.
Bartynowski Stanisław, Rzeszów.
Bauch Edward, dr., Lwów.
Bądzyński Stanisław, dr., Lwów.
Beck Adolf, dr., Lwów.
Beck Józef, Limanowa,
Bedlicki Michał, Warszawa.
Bełza Władysław, Lwów.
Bernacki Ludwik, dr., Lwów.
Biblioteka hr. Branickich, Sucha.
Biblioteka tow. Bratniej Pomocy słuchacz. politechniki, Lwów.
Bidziński Jan, Kraków.
Bieńkowski Piotr, dr., Kraków.
Biesiadzki Wojciech, Lwów.
Bilik Mikołaj, dr., Lwów.
Birkenmaier Juliusz, dr., Lwów.
Biskupski Bolesław, Kraków.
Biskupski Wincenty, Warszawa.
Błeszyński Tomasz, Warszawa.
Bohdanowicz Franciszek, Lwów.
Bolewski Henryk, dr., Śmiła.
Bratnia Pomoc słuchaczów Polit.
Brauman Tadeusz, Zurych.
Brodziński Henryk, Konstancya.
Bronikowski Z., Lwów.
X. Bryja Antoni, Szczyrzyc.
Brzostowicz Kasper, Krosno.
Buzek Józef, dr., Lwów.
Bykowski Ludwik, dr., Lwów.
Cehak Ferdynand, Przemyśl.
Celichowski Zygmunt, dr., Kórnik.
Charkiewicz Edward, Lwów.
Chlamtacz Marceli, dr., Lwów.
Chodynicki Henryk, Lwów.
Cieńska Tadeuszowa, Lwów.
Czajkowski Edward, Warszawa.
Czaplicki Henryk, Lwów
Czarnik Bronisław, dr., Lwów.
Czaykowski Henryk, Bóbrka.
Czaykowski Włodz., Pietniczany.
Czernecki Józef, Lwów.
Czernicki J. i Olszewski M., Lwów.
Czerwiński August, Kraków.
Czerwiński Karol, dr., Lwów.

Czołowski Aleksander, dr., Lwów.
Czytelnia Akademicka, Lwów.
Czytelnia Akad. Pol., Karlsruhe.
Czytelnia im. J. Kraszewskiego, Kołomyja.
Dembowski Ignacy, dr., Lwów.
Denizot Alfred, dr., Charlottenburg.
Deskur Jan, dr., Lwów.
Deyma Alfred, dr., Lwów.
Dębicki Ignacy, Żmigród.
Dobrowolski Józef, dr., Dolina.
Dokalski Ksawery, Zurych.
Donimirska Helena, Łysomice.
Drexler Ignacy, Lwów.
Drogoszewski A., Kijów.
Duczyński Zygmunt, Borysław.
Dworzaczek Ignacy, Warszawa.
Dybaś Stanisław, dr., Żmigród.
Dylewski Jan, dr., Lwów.
Dziewoński Maryan, Chocim.
Eiger M., dr., Charlottenburg.
Engel Karol, dr, Lwów.
Englert Jan, Zurych.
Epler Karol Edward, Lwów.
Felauer Marya, Lwów.
Fibich Erazm, Lwów.
Filipkiewicz Ludwik, Kraków.
Franke Jan Nepomucen, Lwów.
Friedberg Wilhelm, dr, Lwów.
Friedel Marcin, Lwów.
X. Gabryl Franciszek, dr., Kraków.
X. Gadowski Walenty, Tarnów.
Garlicki Tomasz, dr., Złoczów.
Gawlik Mieczysław, Jarosław.
German Ludomił, dr., Lwów.
Gniewosz Feliks, Jasionów.
Godlewski Włodzimierz, dr., Lwów.
Gońkowa Marya, Lwów.
X. Gorazdowski Zygmunt, Lwów.
Grabowski Władysław, dr., Jarosław.
Grabowski Włodz., Warszawa.
X. Gromnicki Tadeusz, dr., Kraków.
Grono naucz. gim. polsk., Cieszyn.
Grosman Wacław, Zurych.
Grużewska Jadwiga, Lwów.
Grużewski Bolesław, Lwów.
Grużewski Eugeniusz, Lwów.
Gryziecki Feliks, dr., Lwów.
Gubrynowicz Bronisław, dr., Lwów.
Gubrynowicz Maryan Ludwik, dr., Lwów.
Hahn Wiktor, dr., Lwów.
X. Hanusiak Stan., Poręba Wielka.
Hebdzyński Jan, Warszawa.
Heindrichówna Jadwiga, Lwów.
Higersberger Józef, Warszawa.
Hild Jan, Lwów.
Horodyński Zbigniew, Zbydniów.
Howorka Franciszek, Lwów.
Hupka Stanisław, Zurych.
Huppental Karol, Lwów.
Ihnatowicz Jan, Lwów.
Jakubowski Kazimierz, Lwów.
Janelli Maryan, Lwów.
Jankowski Józef, Lwów.
Janowicz Aleksander, dr., Lwów.
Jezierski Michał, dr., Stanisławów.
Jezuitów OO. Zakład, Chyrów.
Kaden Kazimierz, dr., Rabka.
Kallenbach Józef, dr., Lwów.
Karpiński Adam, Dublany.
Kasparkówna Ignacya, Lwów.
Kasprzycki Piotr, Lwów.
Kączkowski Wacław, Zurych.
Kędzierski Antoni, Żarki.
Kędzierski Zygmunt, Lwów.
Kędzior Andrzej, Lwów.
Kętrzyński Wojciech, dr., Lwów.
Kiełb Zygmunt, Lwów.
Kinel Ignacy, Lwów,
Klein Jerzy, Lwów.
Klemensiewicz Robert, Lwów.
Kleczyński Aleksander, Przemyśl.
X. Knapiński Wład., dr., Kraków.
Kolischer Leon, Lwów.
Koło naucz. szkół wyższych, Tarnów.
Kołudzki Julian, Zurych.
Konopacki Leopold, Lwów.
Kończa Maciej, Fryburg.
Kordys Roman, Lwów.
Korsak Edmund, Stoszany.
Kosiński Adam, dr., Lwów.
Kossowicz Jan, Przemyśl.
Kościszewski Zygmunt, Bilcze Złote.
Kośmiński Franciszek, dr., Lwów.
Kownacki Józef, dr., Wieliczka.
Kółko Pań z Szadkowskiego.

Kółko Slawistów ucz. uniw. Jagiell. Kraków.
Krasińska hr., Zurych.
Krawczyk Jan, Rzeszów.
Kreutz Feliks, dr., Kraków.
Krogulski Roman, dr., Rzeszów.
Kruczkiewicz Bronisław, dr., Lwów.
Krzemiński Stanisław, Warszawa.
Kuczyński Maryan, Lwów.
Kulczycki Zygmunt, dr., Lwów.
Kwiatkowski Kazimierz, Zurych.
Lam Henryk, Lwów.
Laternerowa Regina, Zurych.
Leciejewski Jan, dr., Sofia.
X. Lenartowicz Józef, Lubcza.
Leszczyński Stan., Warszawa.
Lettner Gustaw, Lwów.
Lewicki Adam, Stanisławów.
Lewicki Stanisław, dr., Lwów.
Lipiński Kazimierz, Kamienica.
Loga Adam, dr., Poznań.
Longchamps Roman, dr., Lwów.
Lortsch Adam, von, Zwinogrodka.
Loth Emil, Zurych.
X. Lubaczewski T., Martynów Nowy.
Lubomęski Wład., dr., Kraków.
X. Lubomęski Zenon, Lwów.
Łapiński Wacław, dr., Warszawa.
Łoboś Józef, Lwów.
Łoziński August, dr., Lwów.
Łoziński Bronisław, dr., Lwów.
Łoziński Walery, dr., Lwów.
Łucka Antonina, Stanisławów.
Łukasiewicz Jan, dr., Lwów.
Łusakowski Władysław, Lwów.
Łyskowski-Koschembar I. dr., Lwów.
Mac Garvey W. H., Wiedeń.
Macharski Franciszek, Kraków.
Machczyńska Antonina, Lwów.
Magistrat król. wol. miasta Rzeszowa.
Magistrat król. m. Trembowli.
Malewski Bronisław, dr., Nałęczów.
Matuszewicz Emeryk, Lwów.
Mazanowski Aleksander, Lwów.
Mergentalerowa Paulina, Podpińsk.
Michalewicz Norbert, dr., Stryj.
Mączka W., dr., Sanok.
Miłaszewski Jan, Lwów.
»Młodzież Polska«, Stanisławów.
Moraczewski Stanisław, Lwów.
Moskwa Roman, Mielec.
Moszyński Tadeusz, dr., Lwów.
Mrozowski Jan, Warszawa.
Mussil Czesław, dr., Lwów.
Natanson Władysław, dr., Kraków.
Niedźwiecki Julian, dr., Lwów.
Niewiadomski-Turek Fr., dr., Lwów.
Niewolkiewicz Henryk, Rudnik.
Nitsch Kazimierz, dr., Kraków.
Nizielski Adam, Lwów.
Noël Adam, Sosolówka.
Nogaj Józef, Lwów.
Nowicka Ludomira, Lwów.
X. Nowosielski Edward, Lublin.
Nurkowski Stan., dr., Cieszanów.
Nussbaum Józef, dr., Lwów.
Odrzywolski Sławomir, Kraków.
Opolski Ferdynand, Sambor.
Opolski Wiktor, dr., Lwów.
Osmołowska Leontyna, Bobryk.
Oxnerówna Janina, Zurych.
Parasiewicz Hipolit, Tarnów.
Parnes Zygmunt Stanisław, Lwów.
Pawlik Stefan, dr., Dublany.
Pawlikowski Ferdynand, Kołomyja.
Pawłowicz Edward, Lwów.
Pawłowski Antoni, Lwów.
Pazdro Zbigniew, dr, Lwów.
Pazdrowski Antoni, Kraków.
X. Pechnik Aleksander, dr., Lwów.
Petelenz Karol, dr., Lwów.
Pieniążkowa Br., Zurych.
Piepes-Poratyński Jan, dr., Lwów.
Pilecki Antoni, Warszawa.
Piwarski A. i Spka, Kraków.
Ploder August, dr., Lwów.
Podgórski Edward, Kołomyja.
Podlewski Leon Edward, Czerniełów Mazowiecki.
Polaczkówna Helena, Lwów.
Próchnicki Franciszek, Lwów.
Próchnicki Zdzisław, dr., Lwów.
Prus Jan, dr., Lwów.
Przanowski Jan, Warszawa.
Przetocki Ludwik, Borszczów.
Ptaszycki Stanisław, Petersburg.
Puławski Arkadyusz, dr., Nałęczów.

Raczyński Aleksander, dr., Zawałów.
Rada powiatowa, Biała.
Rada powiatowa, Bochnia.
Rada powiatowa, Brody.
Rada powiatowa, Brzeżany.
Rada powiatowa, Dąbrowa.
Rada powiatowa, Dobromil.
Rada powiatowa, Gorlice.
Rada powiatowa, Husiatyn.
Rada powiatowa, Limanowa.
Rada powiatowa, Mościska.
Rada powiatowa, Pilzno.
Rada powiatowa, Rzeszów.
Rada powiatowa, Sokal.
Rada powiatowa, Tarnobrzeg.
Rada powiatowa, Wadowice.
Rada powiatowa, Wieliczka.
Rada powiatowa, Zaleszczyki.
Radziszewski Bron., dr., Lwów.
Rafałowski Artur, Kraków.
Rehman Antoni, dr., Lwów.
Reicher Michał, Zurych.
Reiss Adolf, Trembowla.
Reiter Eugeniusz, dr., Lwów.
Rodzewicz Jan, Sanniki.
Röhring Arnold, Lwów.
Rolny Wilhelm, dr., Lwów.
Romer Eugeniusz, dr., Lwów.
Ross Juliusz, Lwów.
Rotter Bolesław, Suchodoły.
Rozwadowski Jan, dr., Lwów.
Rozwadowski Wincenty, Kozłów.
Różycki Rudolf, dr., Wiedeń.
Rylski Tomasz, Lwów.
Sapieha Władysław, ks., Krasiczyn.
Sawczyński Henryk, dr., Lwów.
Schiller Antoni, Żółkiew.
Schneider Stanisław dr., Lwów.
Schnell Oskar, Firlejówka.
Schnitzel Klemens, Tarnów.
Semkowicz Aleksander, dr., Lwów.
Semkowicz Władysław, dr., Lwów.
Serwatowski Władysław, Jezierzany
Seyfarth Gustaw, Lwów.
Siemiradzki Józef, dr., Lwów.
Skibiński Karol, Lwów.
Skirmunt Zygmunt, Lwów.
Skórzewski K., Hallensee.
Służewski Michał, Lwów.
Smarzewski Tadeusz, Lwów.
Śmiałowski Józef, Żmigród.
Sokolnicki Henryk, Warszawa.
Sokół, Rzeszów.
Solecki Leonard, Lwów.
Sołowij Adam, dr., Lwów.
Somer Wiktor, Zurych.
Sosnowski Franciszek, Lwów.
Stadnicki Paweł, hr., Fryburg.
Stankiewicz Wacław, Zurych.
Starzecki Franciszek, Lwów.
Stebelski Piotr, dr., Lwów.
Stecki Jan Łańcuchów.
Stefczyk Franciszek, dr., Lwów.
Sterling Stefan, Zurych.
Stopczyk August, Łódź.
Strzałkowska Zofia, Lwów.
Strzelecka Marya, Lwów.
Suwalski M., Lwów.
Świątkiewicz Michał, dr., Lwów.
Świeżawski Stanisław, Lwów.
Szulc Kazimierz, Dublany.
Szyszyłowicz Ignacy, dr., Lwów.
Tarnawska Marya, Lwów.
Teodorowicz Adam, Lwów.
X. Arcyb. Teodorowicz. Józ., Lwów.
Tomaszewski Franc., dr., Lwów.
Topolski Wincenty, Zurych.
Towarnicki Władysław, Lwów.
Towarzystwo zalicz. pow., Głogów.
Tralka Jan, Stryj.
Troskolański Tadeusz, dr., Przemyśl.
Trzciniecki Kazimierz, dr., Lwów.
X. Trznadel Antoni, dr., Kraków.
Uniwersytet ludowy im. Adama Mickiewicza, Przemyśl.
Uranowicz Edmund, Brzeżany.
Wartanowicz Eugeniusz, Cygany.
Waygart Jan, dr., Lwów.
X. Weredyński Piotr, Lwów.
Węclewska Felicya, Lwów.
Wicherkiewicz Bolesław, dr., Kraków.
Winiarz Alojzy, dr., Lwów.
Winogrodzki Alfred, dr., Sambor.
Witosławski Teofil, Lwów.
Witosławska Filipina, Lwów.
Wojakowski M., Stasiowa Wola.
Wojciechowski Konst., dr., Lwów.
Woroniecki Adam, ks., Lublin.

Woynarowski Kaz., dr., Chrzanów.
»Wzajemna pomoc«, Maków.
Zagajewski Karol, dr, Lwów.
Zajączkowska Marya, Lwów.
Zajączkowski Stanisław, Rzeszów.
Zakrzewski Stanisław, dr., Lwów.
X. Załęski Stanisław, Nowy Sącz.
Zatorski Bohdan, Warszawa.
Zbrożek Piotr, Rudki.
Zielińska Irena, Zurych.
Zielińska Janina, Zurych.
Złotnicki F. M., Lwów.
Zubczewski Julian, Stanisławów.
Zych Franciszek, Buczacz.
Zelak Dominik, Przemyśl.
Żmudziński Franciszek. Lwów.
Żywicki Władysław, Warszawa.

3. Członkowie wspierający dożywotni.

(88 członków z jednorazową wkładką 50 K).

Archiwum krajowe aktów grodzkich i ziemskich, Lwów.
Bank Hipoteczny galicyjski, Lwów.
Bełza Janina, Warszawa.
Bełza Witołd, Warszawa.
Bogucki Jan, prof. szkoły przemysłowej, Lwów.
Bromirski Pobóg Kazimierz, właśc. dóbr, Faszczówka.
Buzekowa Józefowa, żona prof. Uniw., Lwów.
Chankowski Józef, Nowomińsk.
Chełmicki Ludwik, Dziewanowo.
Cholewiński Władysław, dr., Rypin.
Chrzanowski Bronisław, Tuczapy.
Cyga Leszek, dr., adw. kraj., Bursztyn.
Daszkiewicz Korybut Bohdan, Warszawa.
Dickstein Samuel, redaktor »Prac matem. fizyczn.«, Warszawa.
Dobrzycki Henryk, dr., Warszawa.
Dobrzyński Franciszek, naczelnik urzędu miar i wag, Lwów.
Frisch Adolf, Trembowla.
Gepner Bolesław Ryszard, Warszawa.
Gluziński Antoni, dr., prof. uniw., Lwów.
Grabska Kornelia, Zakopane.
Grono nauczycielskie gimnazyum św. Jacka, Kraków.
Halban Henryk, dr., prof. uniw., Lwów.
Heinrich Aleksander, dr., Warszawa.
Horowitz Samuel, właśc. dóbr, Lwów.
Jabłoński Eugeniusz, Bobrujsk.
Jarzębowski, Łódź.
Kalinowski Józef, hr., radca sądu kraj., Lwów.
Kasa Oszczędności m. Krakowa.
Kasa Zaliczkowa, Nowy Sącz.
Kochański Dominik, Lublin.
Komorowiczowa z Sobańskich Zofia, Lwów.
Korzon Tadeusz, profesor, Warszawa.
Kraushar Aleksander, adw. przys., Warszawa.
Kucharzewski Feliks, Warszawa.

Lange Tadeusz, b. dyrektor fundacyi Skarbkowskiej, Lwów.
Lipkowski Jan, właśc. dóbr, Seredynka.
Lilpop bracia, Warszawa.
Lubomirski Jan Tadeusz, ks., Warszawa.
Nowodworski Franciszek, adw. przys., b. poseł do Dumy państw., Warszawa.
Madeyski Poray Artur, notaryusz, Skole.
Mańkowski Leon, dr., prof. uniw., Kraków.
Méyet Leopold, adw. przys., Warszawa.
Miączyński Józef, właśc. dóbr, Jaśniszcze.
Niedziałkowska Wiktorya, przeł. zakładu wychowaw. żeńsk., Lwów.
Oddział Towarzystwa gospodarskiego galic. Bełzko-Sokalski.
Oddział Towarzystwa gospodarskiego galic. Rohatyński.
Palmirski Władysław, dr., Warszawa.
Pawłowski Tytus, nadinżynier Namiestnictwa, Lwów.
Piltz Erazm, b. redaktor »Kraju«, Petersburg.
Podhorski Augustyn, właśc. dóbr, Lipki.
Przedpełski Waleryan, adw. przys., Warszawa.
Przyborowski Adam, Warszawa.
Rada powiatowa, Buczacz.
Rada powiatowa, Czortków.
Rada powiatowa, Drohobycz.
Rada powiatowa, Rudki.
Rada powiatowa, Tarnopol.
Rada powiatowa, Złoczów.
Redakcya Wielkiej Encyklopedyi illustrowanej powsz., Warszawa.
Reprezentacya m. Nowego Sącza.
Reprezentacya m. Tarnowa.
Seminaryum uniwers. prawa polskiego z r. 1902/3, Lwów.
Sienicki Władysław, rejent, Ostrów.
Skrzyński Antoni, właśc. dóbr, Żurawno.
Sołowij Tadeusz, dr., adw. kraj., Lwów.
Stowarzyszenie nauczycielek, Lwów.
Suligowski Adolf, adw. przys., Warszawa.
Szczepkowski Stefan, Warszawa.
Szkoła im. św. Scholastyki, Kraków.
Tchórznicki Kazimierz, Lwów.
Teodorowicz Józef, Russów.
Towarzystwo Biblioteki słuchaczów prawa Uniw. Jag., Kraków.
Towarzystwo Biblioteki słuchaczów prawa, Lwów.
Towarzystwo naftowe galicyjskie, Lwów.
Towarzystwo przemysłu cukrowniczego, Przeworsk.
Towarzystwo rafineryi spirytusu, Lwów.
Towarzystwo wzajemnej pomocy urzędn. i sług magistratu, Lwów.
Towarzystwo zaliczkowe, Krzeszowice.
Udrycki Koźma, właśc. dóbr, Stanisławówka.
Widt Seweryn, prof. politech., Lwów.
Wierzbowski Gabryel, Warszawa.
Winiarz Karol, właściciel drukarni, Lwów.

Wróblewski Władysław, dr., Warszawa.
Wydział profesorów prawa Uniw. Jag., Kraków.
Z. M.
Zarząd dóbr Dziedziłów.
Zarząd dóbr Trojanka.
Zieliński Edward, dr., Warszawa.

4. Członkowie wspierający zwyczajni.

(446 członków z wkładką roczną 1 K).

Adamski Stanisław, Wiedeń.
Alexander Konrad, Nowy Sącz.
Angerman Stanisław, dr., Przemyśl.
Argasiński Karol, Lwów.
Bachowski Władysław, Lwów.
Balko Roman, Trembowla.
Balkowa Helena, Trembowla.
Barański Władysław, Kraków.
Barbacka Helena, Nowy Sącz.
Barbacka Marya, Nowy Sącz.
Barbacki Wład., dr., Nowy Sącz.
Bardziński Karol, Łanięta.
Barewiczówna Julia, Lwów.
Bartmański Kazimierz, Spas.
Bartynowski Maryan, Kraków.
Barwiński Bohdan, dr., Lwów.
Basiński Stanisław, Sanok.
Beckowa Bronisława, Limanowa.
Bednarski Stanisław, Kraków.
Bednarski Stanisław, Lwów.
Beneszek Stanisław, Lwów.
Berezowska Romana, Żydaczów.
Berezowski Kazimierz, Lwów.
Berezowski Tadeusz, Kraków.
Berger Edward, Sambor.
Bielak Antoni, Sanok.
Bielecki Edmund, Trembowla.
Bieniecki Aleksander, Lwów.
Biesiadecki Stanisław, dr., Kraków.
Biliński Eranciszek, Dąbrowa.
Blaha Franciszek, Przemyśl.
Blaha Karol, Przemyśl.
Blaustein Józef, dr., Trembowla.
Błażyński Aleksander, Trembowla.
Boberski Żygmunt, Lwów.
Bobrownicka Zuzanna, Mikołajewice.
Bochdan Tadeusz, Milatyn Stary.
Bodenstein Adolf, Trembowla.
Bohdanowicz-Bosko F., Ostrowiec.
Braun Alojzy, Kołomyja.
Braun Czesław, Kołomyja.
Braun Karol, Dąbrowa.
Brudziana Antoni, Nowy Sącz.
Budny Teofil, Widnawa.
Bursztyn Majer, Strusów
Burzmiński Piotr, Przemyśl.
Buzdygan Mikołaj, dr., Kraków.
Byk Eleazar, Lwów.
Cetnarski Lubin, Lwów.
X. Chęciński Jan, Lwów.
Chęciński Józef, Lwów.
Chilli Emil, Raj.
Chrobok Karol, Widnawa.
Chrzanowska Marya, Małyń.
Chrzanowski Zygmunt, Małyń.
Ciechanowska Elżbieta, Kraków.
Cielecka Emilia, Rzepiszew.
Cielecki Janusz, Rzepiszew.
Cieplik Józef, Kraków.
Czarnowski Kazimierz, Prusinowice.
Czemeryńska Marya, Lwów.
Czerny Karol, dr., Lwów.
Czerwiński Feliks, Sanok.
Danecka Ludwika, Żytowice.
Daniec Wincenty, Brzozów.
Daniluk Paweł, Sambor.
Dankner F., Trembowla.
Daukszowa Helena, Lisko.
Dąbrowski Mieczysław, Lwów.
Dembowski Zygmunt, Dąbrowa.
Deutsch Zygmunt, dr., Trembowla
Dobrucki Stanisław, Lwów.

Dobrzański Julian, Kraków.
Dołżycki Antoni, Brzeżany.
Domachowski Ignacy, Gniew.
Domachowski Szczęsny, Gniew.
Domański Feliks, Ubinie.
Drancz Juliusz, Trembowla.
Dranczowa E., Trembowla.
Drecki Emilian, Bąki.
Drzewiecki Piotr, Warszawa.
Dubieński Aleksander, Meran.
Dubieńska Gizela, dr., Lwów.
Dulębowski Ignacy, Nowy Sącz.
Dyakowska Antonina, Kraków.
Dyakowski Bogdan, Kraków.
Dzieliński Karol, Lwów.
Dzierżyński Józef, Wiedeń.
Dzikowski Maryan, Lwów.
Ekielska Rozalia, Lwów.
Ekielski Józef, dr., Lwów.
Frank Tadeusz, Brzeżany.
Freindl Stanisław, Dąbrowa.
Friedman L., Trembowla.
Gałuszka Alojzy, Widnawa.
Garbusiński Sabin, Dąbrowa.
Garlicki Apolinary, Sanok.
Gawlik Tomasz, dr., Drohobycz.
Gawron Karol, Lwów.
Gawroński Bolesław, Biecz.
Gazurek Jakób, Widnawa.
Gąsiorowski Ludwik, Oświęcim.
X. Gerstman Adam, dr., Lwów.
Giżycka Janina, Kraków.
Giżycka Julia, Okocim.
Giżycka Modesta, Kraków.
Giżycki Jan, Kraków.
Glogier Konrad, Czołhańszczyzna.
Golias Maryan, Brzeżany.
Gołębski Kazimierz, Ottynowice.
Gołkowski Józef, Lwów.
Gorączko Marceli, dr., Oświęcim.
Górski Kazimierz, Nowy Sącz.
Górski Kazimierz, Przemyśl.
Gorzejowski Kazimierz, Wiedeń.
Grim Emanuel, Widnawa.
Grodzicki Maryan, Polna.
Grużewski Mieczysław, Lwów.
Grużewski Władysław, Lwów.
Gurówna Augusta, Lwów.
Gutkowski Karol, Nowy Sącz.
Gutowski Franciszek, Tarnów.
X. Gwoźdź Tomasz, Istebna.
Haczewski Stefan, Brzeżany.
Hałaczkiewicz Eda, Dziadkowice.
Hałaczkiewicz Irena, Dziadkowice.
Hałaczkiewicz Julia, Dziadkowice.
Hałaczkiewicz Prot, Dziadkowice.
Haładej Jan, Górki.
Hamerski Julian. Lwów,
Hankiewicz Stefan, Przemyśl.
Hoser Jan, dr., Brzeżany.
Hoszowski Adam, Lwów.
Hoyer Henryk, dr., Kraków.
Jackiewicz Jakób, Przemyśl.
Jakubowska Marya, Rzepiszew.
Jałbrzykowski Zygmunt, Ujazd.
Janczałek Jan, Brzeżany.
Janicki Rysz., Berezowica Wielka.
Janiczek Władysław, Lwów.
Janoszek Karol, Widnawa.
Janota Kazimierz, dr., Rymanów.
Janowski Benon, dr., Lwów.
Jarzyna Jan, Lwów.
Jasiński August, Nowy Sącz.
Jaworski Kazimierz, Lwów.
Kaliszczak Karol, Sanok.
X. Kamiński Julian, Janów.
X. Kaniowski Karol, Stanisławczyk.
Karpów Maryan, Brzeżany.
Kasperlik Karol, Widnawa.
Katz Zygmunt, Iławcze.
Kędzierski Józef, Brody.
Kiełczewski Kajetan, Dąbrowa.
Kiernig Franciszek, Lwów.
Kiewlicz Stanisław, Wilno.
Kisielewicz Konstanty, Limanowa.
Klimko Maryan, Lwów.
Kłodziński Kazimierz, Dąbrowa.
Koch Jan, Lwów.
Kocyan Ludwik, Maków.
Kohn Lorenz, Trembowla.
Konopacki Władysław, Lwów.
Konopka Leonida, Lwów.
Koprowski Julian, Łódź.
Kopeć A., Warszawa.
Kopietz Karol, Przemyśl.
Korbel Andrzej, Lwów.
Korczyński Edward, dr., Biecz.
Kornakiewicz Jan, dr., Biała.

Korol Edward, Przemyśl.
Kowalski Paweł, Brzeżany.
Kozak Józef, Lwów.
X. Krechowicz Józef, Lwów.
Kreisel Bronisław, dr., Lwów.
Krogulski Seweryn, Lwów.
Krókowska Józefa, Lwów.
Krucina Jan, Widnawa.
Kruszyńska Henryka, Trembowla.
Kruszyńska Olenka, Trembowla.
Kruszyński Janusz, Trembowla.
Kruszyński Leon, Trembowla.
Krzyszkowska Halina, Drohobycz.
Kubala Zdzisław, Lwów.
X. Kubaś Laurenty, Alwernia.
Kudelska Marya, Trembowla.
Kudelski Bolesław, Trembowla.
Kuhnke Marya, Warszawa.
Kukawski Leopold, Lwów.
Kukla Stanisław, Widnawa.
Kulczycki Łukasz, Lwów.
Kunce Józef, Trembowla.
Kunstman Zygmunt, Lwów.
Kuntze Edward, dr., Kraków.
Kutrzeba Wiktor, dr., Jordanów.
Langie Stanisław, Halicz.
Lebensohn M., Zurych.
Leopold Józef, Kwiatkowice.
Leopold Karol, Tarnówka.
Leopold Stanisława, Rzepiszew.
Leszczyński Włodz. Brzeżany.
Lewandowski Mieczysław, Brzeżany.
Lewicka Marya, Brzeżany.
Lewicki Bolesław, Lwów.
Lichański Władysław, Limanowa.
Lipiński dr , Szadek.
Lipowski Konstanty, dr., Kraków.
Löffel Hersch, Strusów.
Łukomski Stanisław, Łódź.
Machalica Augustyn, Dziedzice.
Maciejowski Michał, dr., Biecz.
Madeyski Andrzej, Niepołomice.
X. Makłowicz Józef, Lwów.
Maksyś Mikołaj, Dąbrowa.
Malec Jan, Andrzejów.
Malsburg Henryk, dr., Brzeżany.
Małaczyński Aleksander, dr., Lwów.
Małecki Ludwik, Kraków.
Mandel Salomon, Sambor.
Marcel Józef, Widnawa.
Marcinkowski Karol, Kijów.
Marcinkowski Kazimierz, Śmiła.
Markiewicz Stanisław, Lwów.
Markowicz Antoni, Lwów.
Markowski Kazimierz, Przemyśl.
Mars Zygmunt, Limanowa.
Matczyńska Kazimiera, Kołomyja.
Maternicka Zofia, Łódź.
Maternicki Henryk, Łódź.
Matzekówna Marya, Lwów.
Mazur Józef, Buczacz.
Mączka Tomasz, dr., Kraków.
Meixner Michał, Trembowla.
Melchert Stanisław, Tarnobrzeg.
Mergentaler Czesław, Podpińsk.
Merunowicz Teofil, dr., Wiedeń.
Miczyński Stanislaw, Przetakówka.
Miecik Marya, Trembowla.
Miecik Władysław, Trembowla.
Miłaszewski Andrzej, Lwów.
Miłaszewski Erazm, Kraków.
Miodoński Józef, Dąbrowa.
Misky Eugeniusz, Śniatyn.
Misky Zofia, Śniatyn.
Moroń Wojciech, Dembica.
Moroniowa Marya, Dembica.
Mortka Wincenty, Dąbrowa.
Morwitz Karol, Brzeżany.
Morwitz Zygmunt, Brzeżany.
Moskwa Józef, Dąbrowa.
Mrozowicka Irena, Lwów.
Mrozowicka Zofia, Lwów.
Mysłakowski Adam, Mogielnica.
Mysłakowski Antoni, Trembowla.
Nadwodzka Adela, Lwów.
Nemec Aleksander, Lwów.
Nencki Adam, Boczki.
Neustein Joachim, Trembowla.
Niedzielski Kazimierz, Tarnopol.
Niemczynowski Emil, Lwów.
Niemczynowski Stanisław, Lwów.
Niewiadomski Wacław, Sieniawa.
X. Nowak Stanisław, Zebrzydowiec.
Nowosielecki Bronisław, Sanok.
Nowosielecki Klemens, Sanok.
Nowosielecki Wacław, Sanok.
X. Obuchowicz Romuald, Iwanówka.
Oczkowski Eugeniusz, Głęboka.

Oddział rachunkowy I. kraj. Dyrekcyi Skarbu, Lwów.
Olpińska Zofia, Trembowla.
Olpiński Julian, dr., Trembowla.
Opatrny Stanisław, Brzeżany.
Orosz Stanisław, Trembowla.
Ossolińska Felicya, Lwów.
Ostafiński Maryan, dr., Stanisławów.
Ożana Robert, Widnawa.
Paczkowski Aleksander, Nowy Sącz.
Paklerska Krystyna, Lwów.
Parylak Piotr, Kraków.
Pasławski Mikołaj, Kamieniec.
Paszkowska Honorata, Trembowla.
Paszkowski Jarosław, Trembowla.
Paszkudzki Edgar, Lwów.
Pawulska Stanisława, Lwów.
Pazdanowski Michał, Biecz.
Paździera Augustyn, Widnawa.
Pelczarski Józef, Lwów.
Pepłowski Kazimierz, Lwów.
Pikówna Róża, Limanowa.
Pikówna Walentyna, Limanowa.
Piotrowski Feliks, Warszawa.
Piotrowski Józef, Lwów.
Pisiewicz Teodor, Długoszyn.
Piwocki Stanisław, Lwów.
Płoszek Rudolf, Widnawa
X. Podbielski Teofil, Trembowla.
Podczaski Jan, Sieniawa.
Podlewski Karol, Chomiakówka.
Podolska Ludmiła, Lisko.
Polakowski Ludwik, Trembowla.
Porembalska Halina, Lisko.
Porembalski Tadeusz, Lisko.
Posselt Wilhelm, Lwów.
Potocki Stan., Stopnice szlacheckie.
Przygodzka Franciszka, Kraków.
X. Puchała Walenty, Trembowla.
Pytlak Józef, Tarnopol.
Rachlewiczowa Marya, Lwów.
Rada powiatowa, Lisko.
Ramert Wiktor, dr., Jarosław.
Ratyńska M., Zurych.
Reissówna Jadwiga, Trembowla.
Reissówna Malwina, Trembowla.
Remi Zenon, Nowy Sącz.
Reuttówna Marya, Lwów.
Romocka Jadwiga, Dziechtarzew.
Romocka Halina, Zofiówka.
Romocki Edmund, Zofiówka.
Romocki Stanisław, Dziechtarzew.
Rose Henryk, Przemyśl.
Roth Samuel, Lwów.
Różycki Stanisław, Dąbrowa.
Ruczaj Józef, Lwów.
Rutkowska Stanisława, Warszawa.
Rutkowski Stanisław, Warszawa.
Rybarski Stanisław, dr., Lwów.
X. Rybicki Ignacy, Dąbrowa.
Rylski Bronisław, Sanok.
Rzewuski Lesław, Kraków.
Salanga Jan, Trembowla.
X. Sarna Władysław, Szebnie.
Sawaszkiewicz Adam, Bircza.
Sawaszkiewiczowa Zofia Bircza.
Schätzel Stanisław, dr., Brzeżany.
Schätzel Tadeusz, Brzeżany.
Schätzlowa Paulina, Brzeżany.
Schmidt Rudolf, Lwów.
Scholz Rajmund, Brzeżany.
Ściskała Dominik, Widnawa.
Semenowicz Irena, Lwów.
Semenowicz Karolina, Lwów.
Serafińska Stanisława, Wiśnicz.
Sichrawa Roman, dr., Nowy Sącz.
Sieiński Stanisław, Lwów.
Siennicka Malwina, Kwiatkowice.
Siess Józef, Brody.
Siwadłowska Wanda, Brzeżany.
Skindler H., Zurych.
Skrzyńska Marya, Lwów.
Skrzyński Witold, Lwów.
X. Śledziowski Ignacy, Brzeżany.
Śliwiński Ignacy, Sucha.
Smarzewski Adam, Trembowla.
Sobiński Stanisław, Kraków.
Socha Jan, dr., Lwów.
Sommer Edward, Lwów.
Sopicki Andrzej, Żmigród.
Soszyna Helena, Lwów.
Sotschek Kazimierz, Lwów.
Sozański Stanisław, Wiedeń.
Stadnicki Wilhelm, Lwów.
Starzeński Bronisław, hr., Kołomyja.
Starzewski Antoni, Lwów.
Stecówna Helena, Wołczatycze.
Stögbauer Adam, Lwów.

Stögbauer Józef, Lwów.
Strzelbicki Miecz., Kamionka Strum.
Strzelecki Kazimierz, Przemyśl.
Świda Wiktor, Radoszkowice.
Świrski Jan, Wiedeń.
Szadurski Adam, Wiedeń.
Szafrańska Marya, Lwów.
Szajnok Tadeusz, Łańcut.
Szatkowska Helena, Lwów
Szczepan Franciszek, Trembowla.
Szczepanowa Wiktorya, Trembowla.
X. Szczepański Wacław, Szadek.
X. Szewczyk Jan, Tłuczań.
Szpak Stanisław, Miodowa.
Szpunar Stanisław, Przemyśl.
Szumowska Marya, Lwów.
Szumowski Władysław, dr., Lwów.
Szymański Antoni, Warszawa.
Terlecka Marya, Lwów.
Tesarczyk Henryk, Widnawa.
Thullie Adam, Rzepniów.
Tkacz Stanisław, Lwów.
Toczyłowski Andrzej, Zakopane.
X. Tomaka Wojciech, Przemyśl.
Tomasik Józef, Sanok.
Torosiewicz Klemens, Rusiłów.
Torosiewiczowa Anna, Putiatyńce.
Trąbik Adolf, Widnawa.
Tretiak Józef, dr., Kraków.
Trojnar Józef, Lwów.
Troskolańska Hermina, Przemyśl.
Troskolański Stanisław, Lwów.
Tucki Włodzimierz, dr., Lwów.
Ujejska Marya, Niżborg Nowy.
Ujejski Roman, Pawłów.
Uleniecka Wanda, Lwów.
Uleniecka Zofia, Lwów.
Uleniecki Aleksander, Lwów.
Umańska Rozalia, Lwów.
Urbańska Julia, Lwów.
Urbański Eugeniusz, Lwów.
Wajda Jan, Oświęcim.
Wajdowicz Kazimierz, Wojnicz.
Warzecha Jan, Widnawa.
Waśniowska Paulina, Kraków.
Waśniowski Antoni, Kraków.
Wąsowicz Józef, Wierzbów.
Wciślak Giza, Lwów.
Wedeman Józefa, Mikołajowice.
Wehr Stanisław, Gorlice.
Weigel Fritz, Lwów.
Wellisch Karol, Warszawa.
Wilner Herman, Trembowla.
Wilner Matys, Trembowla.
Wisłocki Franciszek, Dąbrowa.
Wiśniewska Czesława, Kraków.
Wiśniewski Stanisław, Brzeżany.
Wiszniewska Marya, Brzeżany.
Woliński Stanisław dr., Lwów.
Wrzoł Józef, Widnawa.
X. Wrzoł Ludwik, Widnawa.
Wysocka Bronisława, Brzeżany.
Wyspiańska Gizela, Trembowla.
Wyspiański Stan., Trembowla.
Wyszyńska Stefania, Potok.
Zajączkowski Józef, Przemyśl.
Zaleski Karol, dr., Sanok.
Zawiszanka Helena, Wiśnicz.
Zboś Bronisław, Kraków.
Zboś Karolina, Kraków.
Zboś Władysław, Kraków.
Zbyszewski Leon, Lwów.
Zbyszewski Stanisław, dr., Lwów.
Zegadłowiczówna Klotylda, Lwów.
Zieliński Jacek, Jarosław.
Zielonka Kazimiez, Lwów.
X. Ziemba Antoni, Lisko.
Zimnówna Kazimiera, Lwów.
Zygadłowiczówna Wanda, Lwów.
Żeromski Stanisław, Mikołajewice.
Żmurko Eugenia, Lwów.

Wyciąg ze statutów

Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie.

§ 2. Celem Towarzystwa jest: udzielanie pomocy materyalnej badaniom naukowym polskim, podejmowanym przez osoby lub instytucye w jakiejkolwiek gałęzi wiedzy ludzkiej.

§ 6. Towarzystwo składa się z członków:

a) czynnych;
b) wspierających.

Członkowie czynni dzielą się na:

a) założycieli;
b) zwyczajnych.

Członkowie wspierający dzielą się na:

a) dożywotnich;
b) zwyczajnych.

§ 7. Członkiem czynnym założycielem, na stałe, staje się:

a) kto uiści jednorazową wkładkę w kwocie 200 kor. (80 rub.);
b) kto wkładkę 200 kor. uiści w czterech bezpośrednio po sobie następujących ratach rocznych po 50 kor. (20 rub.), po uiszczeniu ostatniej z tychże rat.

§ 9. Członkiem czynnym zwyczajnym staje się osoba, która uiści na cele Towarzystwa roczną wkładkę 8 kor. (3·50 rub.). Na żądanie wkładka roczna może być rozdzieloną na cztery równe raty ćwierćroczne po 2 kor. z góry płatne.

§ 10. Każdy członek czynny Towarzystwa, zarówno założyciel jak i zwyczajny, ma prawo:

a) zabierania głosu i głosowania na Zgromadzeniach Walnych;
b) wyboru i wybieralności;
c) przedkładania i popierania wniosków, zmierzających do urzeczywistnienia celów Towarzystwa w granicach statutem dozwolonych. Wnioski winny być co najmniej na miesiąc przed Walnem Zgromadzeniem zgłoszone w Wydziale Towarzystwa, który je zaopatrzy swoją opinią i na Walnem Zgromadzeniu przedłoży. Gdyby Wydział uznał, że wniosek nie może być przedmiotem uchwały Walnego Zgromadzenia z powodu przekroczenia oznaczonego statutem zakresu działania Towarzystwa, nie można nad nim obradować na odnośnem Walnem Zgromadzeniu; wszelako na żądanie piśmienne, podpisane co najmniej przez 20 członków czynnych Towarzystwa, może on być ponowiony, poczem na najbliższem Walnem Zgromadzeniu należy go poddać pod obrady;
d) otrzymywania po zniżonej cenie publikacyj, co do których Towarzystwo zniżenie takie dla swych członków uzyska (§ 44 lit. *a*);
e) z nakładów własnych Towarzystwa, lub z nakładów obcych, częściowo na jego własność ustąpionych (§ 44 lit *b*, *c*,), w jakimkolwiek czasie wydanych, o ile starczy zapas, bezpłatnego, według wyboru, otrzymywania publikacyj za cenę księgarską 8 kor. corocznie.

§ 11. Członkiem wspierającym dożywotnim staje się osoba, która uiści na cele Towarzystwa jednorazową wkładkę w kwocie 50 kor. (20 rub.).

§ 12. Członkiem wspierającym zwyczajnym staje się osoba, która uiści na cele Towarzystwa jednorazową wkładkę roczną 2 kor. (1 rub.).

§ 13. Członkom wspierającym dożywotnim i zwyczajnym przysługuje prawo z nakładów, wymienionych w § 10 lit. *e*, bezpłatnego, według wyboru, otrzymywania publikacyj za cenę księgarską 2 kor. corocznie.

Adres Towarzystwa: **Lwów, Archiwum Bernardyńskie.**

Wskazówki

co do otrzymywania premij przez członków Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie.

1. Przedmiotem premij, które członkowie Towarzystwa mają prawo otrzymywać, mogą być zarówno bieżące (w odnośnym roku administracyjnym wydane), jako też jakiekolwiek dawniejsze publikacye Towarzystwa, te ostatnie o tyle, o ile starczy zapas. Wolno też członkowi odłożyć pobranie premii do przyszłych, później ukazać się mających, publikacyj Towarzystwa.

2. W myśl postanowień statutu przysługuje prawo do poboru rocznej premii:

a) członkom czynnym założycielom (wkładka jednorazowa 200 kor., 80 rub.) i członkom czynnym zwyczajnym (wkładka roczna 8 kor., 3·50 rub.) w wartości 8 kor.

b) członkom wspierającym dożywotnim (wkładka jednorazowa 50 kor., 20 rub.) i członkom wspierającym zwyczajnym (wkładka roczna 2 kor., 1 rub.) w wartości 2 kor.

3. O ile w pewnym roku lub w kilku latach członek nie skorzystał albo wcale, albo tylko częściowo z prawa poboru premii, wolno mu przypadającą na jego korzyść nadwyżkę policzyć sobie przy pobraniu premii w latach następnych (n. p. członek czynny zwyczajny, który w pierwszym roku nie pobrał premii, a zapłacił wkładkę za rok drugi, może w drugim roku otrzymać premię za 16 kor.).

4. Członkowie czynni założyciele, tudzież wspierający dożywotni (art. 2 *a*, *b*), mogą wykonać swe prawo do poboru premij także antycypatywnie za szereg lat następnych, aż do wysokości połowy wniesionej przez nich wkładki, t. z. pierwsi mogą tytułem premii otrzymać wydawnictwa Towarzystwa za 100 kor., a drudzy za 25 kor. od razu. W tym wypadku premie, przypadające na ich korzyść w latach następnych, odliczają się aż do wyrównania antycypacyi.

5. Członkowie czynni zwyczajni i wspierający zwyczajni mogą otrzymać publikacye, przenoszące wartość przysługującej im premii rocznej, jeżeli tytułem wkładki za rok następny lub lata następne uiszczą kwotę, potrzebną do wyrównania ceny (n p. członek czynny zwyczajny otrzyma publikacyą wartości 12 kor., jeżeli na poczet wkładki za rok następny wniesie 4 kor.; też samą publikacyą otrzyma członek wspierający zwyczajny, jeżeli na poczet wkładek za 5 lat następnych wniesie dodatkowo kwotę 10 kor.).

6. O pojawieniu się nowych publikacyj donosi członkom Zarząd Towarzystwa przez osobne zawiadomienia lub za pośrednictwem dzienników.

7. Premij nie rozsyła zarząd z własnej inicyatywy, lecz oczekuje zamówienia ze strony członków. Premie zamówione przesyła Zarząd własnym kosztem, tak że członek żadnych dalszych wydatków z tego powodu nie ponosi.

8. Zamówienia premij należy adresować do **Sekretaryatu Towarzystwa** (Lwów, Archiwum Bernardyńskie). Członków, zamieszkałych w Królestwie Polskiem i w ogóle w Państwie Rosyjskiem, uprasza się zamówienia premij adresować wprost do **Księgarni E. Wendego i Spółki** w Warszawie, Krakowskie Przedmieście Nr. 9.

Instrukcya

dla Delegatów Towarzystwa.

1. Zadaniem Delegata Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie jest przyczyniać się do urzeczywistnienia jego celów przez jednanie członków, ewentualnie darów, jako też pośredniczyć, w granicach niniejszą instrukcyą określonych, pomiędzy Wydziałem Towarzystwa a zjednanymi członkami.

2. Delegatem Towarzystwa może zostać członek, który otrzyma piśmienne upoważnienie od Wydziału. Z upoważnieniem tem przeszle Wydział delegatowi listę składkową lub kwitaryusz do wpisywania zjednanych członków.

3. Delegat Towarzystwa upoważniony jest do przyjmowania wkładek członków, całkowitych lub ratalnych, przy równoczesnem zapisaniu imienia i nazwiska każdego członka wraz z dokładnym jego adresem w liście składkowej lub jukście kwitaryusza.

4 Pożądaną jest rzeczą, ażeby od członków, którzy uiszczają wkładki ratami, delegat ściągał kolejno wszystkie przypadające wpłaty; może on jednak po ściągnięciu częściowej raty zażądać od Wydziału, ażeby dalsze wpłaty ściągał bezpośrednio.

5. Również jest rzeczą pożądaną, ażeby od członków, zjednanych w pewnym roku, delegat ściągał wkładki także w latach następnych; wszelako i w tym wypadku, na jego żądanie Wydział zajmie się bezpośrednio ściąganiem wkładek za lata następne.

6. Pieniądze zebrane z wkładek lub darów wraz z dokładnym spisem zjednanych członków i ofiarodawców winien delegat odsyłać Wydziałowi pod koniec każdego półrocza, conajpóźniej do 15 czerwca i 15 grudnia. Pozostawia się uznaniu delegata odsyłanie zebranych pieniędzy także w częstszych odstępach czasu. Po otrzymaniu zebranej kwoty przeszle Wydział delegatowi szczegółowe pokwitowanie

7. O ile delegat objawi chęć po temu, przesyłać mu będzie Wydział premie, przypadające członkom, za poprzedniem zawiadomieniem, które z nich i na rzecz których członków mają być udzielone. Może jednak delegat przesyłanie premij pozostawić także bezpośredniemu znoszeniu się Wydziału z członkami.

8 Koszta, połączone z wykonywaniem delegacyi, zwraca Wydział delegatowi za uprzedniem zawiadomieniem z jego strony.

9 Delegatów, którzyby podjętych funkcyj spełniać nadal nie chcieli, uprasza się o zawiadomienie Wydziału o tem postanowieniu.

WYDAWNICTWA
TOWARZYSTWA DLA POPIERANIA NAUKI POLSKIEJ WE LWOWIE.

kor.

Archiwum naukowe. Dział I, historyczno-filologiczny, tom I. (str. 559), t. II. (str. 509), t. III. (str. 553) po 12
Tom IV. w druku.
— Toż, Dział II, matematyczno-przyrodniczy, tom I. w druku.
Studya nad historyą prawa polskiego, wyd. pod redakcyą prof. O. Balzera, tom III. w druku.
Sprawozdania Wydziału Towarzystwa dla popierania nauki polskiej, rocznik 1901—1907 po . . . . ½

Abraham Władysław. Powstanie organizacyi kościoła łacińskiego na Rusi. Tom. I. 8° więk. str. XVI. i 418. 1904. 8
Bodaszewski Łukasz J. Teorya ruchu wody na zasadzie ruchu falowego. Część I, z 76 fig. w tekście i 2 tabl. 8° więk. str. 126. 1901. 4
Buzek Józef. Studya z zakresu administracyi wychowania publicznego. I. Szkolnictwo ludowe. 8° więk. str. 479. 1904. 10
Chodynicki Henryk. Sejmiki ziem ruskich w wieku XV. 8° str. 119. . 1906. 3
Dąbkowski Przemysław. Litkup. Studyum z prawa polskiego. 8° więk. str. 68. 1906. 2
— O utwierdzeniu umów pod grozą łajania w prawie polskiem średniowiecznem. 8° więk. str. 75. 1903. 2
— Rękojemstwo w prawie polskiem średniowiecznen. 8° więk. str. 255. 1904. 6
— Załoga w prawie polskiem średniowiecznem. 8° więk. str. 49. 1905. 1
Dembiński Bronisław. Stanisław August i Ks. Józef Poniatowski w świetle własnej korespondencyi. 8° więk. str. 259. 1904. 6
— Zródła do dziejów drugiego i trzeciego rozbioru Polski. Tom. I. Polityka Rosyi i Prus wobec Polski od początku Sejmu Czteroletniego do ogłoszenia Konstytucyi Trzeciego Maja, 1788—1791 . 8° więk. str. LXXI. i 565. 1902. 12
Hahn Wiktor. Juliusza Słowackiego Samuel Zborowski, 8° więk. str. 71. 1905. 2
— Literatura dramatyczna w Polsce XVI w. 8° więk. str. 133. 1906. 3
Hirschler Jan. Spostrzeżenia nad rozwojem zarodkowym motyli, z 9 fig. w tekście i 4 tabl. 8° więk. str. 85. 1907. 3
Łoziński Walery. Doliny rzek wschodnio-karpackich i podolskich, z 7 figurami w tekście i 5 tabl., 8° więk. str. 67. 1905. 2
Nanke Czesław. Szlachta wołyńska wobec Konstytucyi Trzeciego Maja 8° więk. str. 93, 1907. 2
Potocki Wacław z Potoka. Ogród Fraszek, wydanie zupełne Al. Brücknera, t. I. 8° str. XXIX. i 586, t. II. 8° str. XXV. i 549, 1907. . . 24
Szumowski Władysław. Galicya pod względem medycznym za Jędrzeja Krupińskiego, pierwszego protomedyka 1772—1783. Z portretem Krupińskiego 8° więk. str. 368. 1907. 8
Witwicki Władysław. Analiza psychologiczna objawów woli, z 4 figurami w tekście i 1 tabl. 8° więk. str. 127. 1904. 3

Po zniżonej cenie

mogą członkowie Towarzystwa nabywać w Sekretaryacie następujące publikacye (publikacye te nie są przedmiotem premij):

kor.

STUDYA NAD HISTORYĄ PRAWA POLSKIEGO, wyd. pod redakcyą prof. O. Balzera

Tom I. Semkowicz Wł., Nagana i oczyszczenie szlachectwa w Polsce wieków średnich; Szelągowski A., Chłopi dziedzice we wsiach na prawie polskiem w w. XIII.; Friedberg J., Pospolite ruszenie w Wielkopolsce w w. XV.; Pazdro Z., Uczniowie i towarzysze cechów krakowskich od połowy XIV. do połowy XVI. w.; Balzer O., Historya porównawcza praw słowiańskich (zam. 10 kor.) 8

Tom II. Samolewicz J., Sąd wyższy prawa niemieckiego na zamku sanockim w XV. i XVI. w.; Rundstein Sz., Ludność wieśniacza ziemi halickiej w w. XV.; Dubieński Al., Głowszczyzna w Statucie litewskim trzecim; Grużewski B., Sądownictwo królewskie w pierwszej połowie rządów Zygmunta I.; Balzer O., Konstytucya Trzeciego Maja (zam. 10 kor.) 8

Balzer Oswald, O Morskie Oko. Wywód praw polskich przed Sądem polubownym w Gradcu, Lwów, 1906, str. 254 (zam. 5 kor.) 4

Troskolański Tadeusz, dr., Andrzej Radwan Zebrzydowski część I. tomu II. (dzieje r. 1556) (zam. 3 kor.) 2